

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrto leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zaprte reklamacije so poštne proste.

Današnja številka obsega 10 strani in Gospodarske Novice.

Na Balkanu.

Poročila o prejšnji vojski, ko so balkanski Slovani z neprimernim junaštvom pobijali Turčino in mu odvzeli skoro celo evropsko Turčijo, smo pisali z veseljem. Radost nas je navdajala, ko smo lahko našim bralcem predočevali v številki za številko moč in pa vstrajnost Slovanov. Ni ga bilo zavednega Slovence, ki se ne bi bil veselil veličastnih jugoslovanskih zmag.

A prišlo je zopet drugače. Namesto, da bi se kršćanski in slovanski zmagovalci po bratovsko veselili zmage in si prijateljsko delili zavzeto ozemlje, so izzvali iz pohlepnosti po zemlji in slepe zavisti bratomorni boj. Brat kolje brata na Balkanu! Srb in Bolgar, oba ene in iste vere, oba Slovana, si stojita sedaj nasproti v krvavih bojih. Sovražnost je pri obeh narodih dosegla sedaj svoj vrhunec.

Sedanje klanje na Balkanu se širi s še večjo srditostjo, kakor prej, ko so šli zavezniki nad svojega najhujšega sovražnika — Turka.

To je ona grda stran človeške narave, ki poniža človeka do stekle živali, da pameten človek v lastni krvi, kadar se strast vname, najhujše divja. Mesece in mesece so Srbi in Bolgari skupaj stali pred Odrinom v mrazu in snegu, vzajemno trpeli, objemali se v najhujših mukah ter se tolažili z boljšo bodočnostjo, ko so umirali po ljutih bojih. Sedaj pa so ti junaški stotisoči obrnili puške in bodala drug proti drugemu. Strašni so bili lani vlaki ranjencev, ki so prihajali v Belgrad in Sofijo, ali vendar je bilo nekaj veselega vmes, namreč up na osvobojenje od zakletega stoletnega sovraga. Zato so zdravniki iz vseh slovanskih in Slovanom prijaznih delov sveta rade volje hiteli zdraviti ranjence in povsod so se veselega srca nabirali darovi za jugoslovanske junake. Sedaj leži žalost nad Slovani radi bratomornega boja. Ruski državni ki so se bali, da jim zrastejo balkanske države čez glavo, da tudi njih ne bodo več poslušali. Zato so hujskali Srbe do nezvesti. In drugi evropski državni ki so uporabili to priliko in hujskali Bolgare, da ne smejo odnehati. Tako je moralo priti do vojske. In sedaj teče slovanska kri v potokih.

Kdo bo zmagal? Danes se še ne more reči nič gotovega. Bolgari imajo izborne vojskovodje, dobro izveščano armado in tudi glede števila vojakov nadkričujejo združene Srbe in Grke. Srbi pa imajo izborni artiljerijo, ki je v vojski proti Turkom na mnogih bojiščih, posebno pa pri Odrinu, odločila zmago. Poročila o dosedanjih bojih pri Stiplju in Ovčjem polju ter na jugu nad Solunom se glede uspeha bojevanja ne vjemajo. Bolgarska poročila, katera so bila tudi v zadnji vojski bolj resnična nego srbska ali grška, pravijo, da so se sicer vršili krvavi boji na več krajih, a da so bili večinoma Srbi tepeni, posebno na Ovčjem polju.

Položaj na bojiščih.

V istini se je začela vojska med balkanskimi zavezniki dne 24. junija z večjimi krvavimi spopadi pri Zletovu med Bolgari in Srbi ter severno od Soluna v bližini Seresa med Bolgari in Grki. Toda vse je mislilo, in menda zavezniki sami, da se bo še na ta ali oni način vzdržal mir. Resnejše je postalo razmerje med Bolgari in Grki z dogodki dne 30. junija, ko so Grki prisilili vojaško posadko v Solunu, da jim je izročila svoje orožje. S tem je nastopilo med Grki in Bolgari bojno razmerje, čeprav je grški poslanik v Sofiji še komaj dne 5. julija zapustil Bolgarijo.

Bojevanje med Grki in Bolgari se je dosedaj razvijalo tako: Bolgari so se venomer umikali. Bolgarska poročila so pravila, da namenoma, ker hočejo izzbati Grke iz njihovih utrjenih stališč ter jih izzbati tja, kjer bodo razmere za Bolgare najugodnejše. Verjetno je to poročilo, kajti zadnje dni imajo Bolgari nasproti Grkom zelo malo vojaštva. Znano je, da je general Ivanov, ki poveljuje bolgarskim četam nasproti Grkom, v brzem pohodu odkorakal z večjimi četami proti Stiplju, kjer je ravno njegov dohod pridobil Bolgarom tako velikanske uspehe. Grška poročila pa poročajo, da slavijo grške čete zmago za zmago nad Bolgari ter da nevzdržno in z navdušenjem prodirajo proti severu, proti Bolgariji. Ako so bolgarska poročila resnična, potem Grki nevede korakajo Bolgarom v past.

Vojska med Srbi in Bolgari, četudi začetkoma v obliki manjših spopadov, traja od 24. junija z dogodki pri Zletovu (nad Stipljem). Niti Srbi, niti Bolgari, niso imeli v tem ozemlju svoje glavne moči, ampak Srbi med Pirotom in Nišem, Bolgari med Sofijo in Caribrodrom. Toda vsled neprestanih spopadov so Srbi in Bolgari primaknili toliko čet proti jugu, da imajo sedaj tam na obeh straneh večino svoje armade. Namen srbskih vojskovodij je bil očitno, vdreti na jugu na bolgarska tla ter korakati proti Sofiji, kjer bi prišla tudi severna srbska armada na pomoč. In res dne 4. julija so vdrele prve srbske čete na bolgarsko ozemlje pri Küstendilu. Toda veselje je trajalo le malo časa. Ko so prvi srbski vojaki stopili na bolgarsko ozemlje, smatrala je bolgarska vlada, da je s tem napovedana vojska in bolgarska armada je dobila povelje, da prodira na celi črti. Med velikanskimi izgubami, osobito na južnem Ovčjem polju, so bile srbske čete strašno tepene in sedaj se umikajo proti Skoplju. Iz poročil je posneti, da teh porazov ni krivo srbsko vojaštvo, kajti hrabri so kakor Bolgari, ampak manjša nadarjenost srbskih vojskovodij, katere bolgarski poveljniki daleč nadkričujejo. Ti razpostavljajo svoje čete kakor na šahovi deski, dobro premišljeno in vse z ozirom na končne uspehe.

Bolgarski poveljniki zasledujejo očitno namen, da izrinejo srbsko armado iz onih krajev Makedonije, ki gredo po pogodbi Bolgarom, da jih kje pri Skoplju pošteno natepejo in potem korakajo v Niš, drugo glavno mesto Srbije, kjer se združijo s severnimi bolgarskimi četami ter tam narekujejo Srbom mirovne pogoje. In res so že začele bolgarske čete na severu vdirati v srbsko ozemlje, in sicer najseverneje pri Zajčarju, kjer so imeli Bolgari zmagovit spopad s Srbi, ter pri Trnu, koje čete bodo šle ali proti Vranji glavni bolgarski armadi na pomoč, ali če tega ne bo več treba, koj proti Nišu.

Toda med tem se že slišijo glasovi o mirovnih pogajanjih in zato je mogoče, da vojska ne bo do konca izvojevana. V Belgradu vlada radi neprestanih neuspehov velika potrlost.

Politično ozračje.

Rusija in ž njo Francija ter Anglija želijo, da hodijo vsi balkanski zavezniki, Bolgari, Srbi in Grki, v svetovno-političnih zadevah z njimi roko v roki, ne pa s trozvezo, Avstrijo, Nemčijo in Italijo. Zato je ruski skupini velesil skrajno neljubo, da je nastala vojska med zavezniki. Ker je med balkanskimi državami Bolgarija največja in se je bilo bati, da z Makedonijo postane še večja in samostalnejša, zato je Rusija podpirala in še podpira vedno Srbijo in Grško proti Bolgariji. Najprej je nahujskala Rumunijo proti Bolgariji, zadnje dni se ji je posrečilo dobiti tudi Turčijo na svojo stran. Turčija je že naznanila Bolgariji, da morajo bolgarske čete takoj zapustiti mesto Rodosto, sicer bo Turčija posegla z orožjem vmes.

Trozveza pa dela na to, da odrta katerosibodi balkanskih držav od rusko-francosko-angleške zveze in za to ji je bila sedaj naravnost ponujena priložnost, da se postavi ob stran Bolgarije. Avstrija pomirjuje Rumunijo ter posreduje pri Bolgariji, da še dajo Rumunom nekaj zemlje mirnim potom, Italija se zadnje dni trudi pri Turčiji. Le Nemčija stoji tudi v tem oziru mirno ob strani. Pravijo celo, da hujška kakor Rusija, Rumune proti Bolgarom. Boji se namreč, da bi si Bolgarija in Avstrija razdelili Srbijo in četudi Bolgarom ni nevošljiva, nam ne privošči nobenega kosa jugoslovanske zemlje več, kajti Avstrija je Nemčiji že itak preveč slovanska.

Zadnji neuspehi srbske armade so naredili v Belgradu globok vtis in vzbudili željo po miru. Srbi so začeli uvidevati, da jih Bolgari nadkričujejo. Vrh tega pa trezni Srbi, med katere spada tudi ministrski predsednik Pašić, itak niso hoteli vojske, kajti bolgarska zahteva, naj se drži pogodba, se jim je zdela opravičena. V krajih namreč, katere bi vročerkvni Srbi radi dobili proti pogodbi, prebiva bolgarsko prebivalstvo.

Bolgarija je kot prava slovanska država takoj ponudila Srbom roko za spravo, ako jo res hočejo. Poluradni „Odmev Bolgarije“ pozivlja velesile, da uplivajo na Srbijo, naj preneha s sovražnostmi, in potem se naj spor reši pred ruskim razsodiščem. S tem je dovolj jasno izražena volja, da tudi Bolgarom ni za nadaljevanje te grde vojske med brati.

Boji na Ovčjem polju.

Najbolj krvavi boji so se vršili pretečene dni v ozemlju okrog Ovčjega polja, ki leži na severu Makedonije med Skopljem, Velesom, Stipljem in Küstendilom. Glavna srbska armada, ki se je zbirala okrog Skoplja, je štela 120.000 mož. Njej je stala nasproti druga bolgarska armada v skupni moči 90.000 mož. En del te armade se je zbiral v bližini Küstendila, drugi pa v okrožju Stiplje-Kočana. Že zadnjič smo poročali, da so se iz prvotnih malih prask ob Zletovu razvili večji boji, iz katerih so izšli Bolgari kot zmagovalci. Zadnje dni poprejšnjega tedna se je razvila na južnem robu Ovčjega polja ob reki Bregalnica, ki se nižje Velesa izliva v Vardar, velika bitka, ki se je končala z zmago Bolgarov.

Bolgarska glavna armada, ki je štela do 80.000 mož, je stala v črti Stiplje-Zletovo. Levo bolgarsko krilo je prekorajilo Vardar pri Krivolaku, desno pa se je pri Ozegovi planini ob makedonsko-bolgarski meji pomikalo naprej proti zahodu. Središče srbske armade je prodiralo na južnem koncu Ovčjega polja proti Stiplju. Bolgarsko središče se je prve dni, boreč se s Srbi, umikalo proti Kočani in Radovisti, levo krilo pa je prodiralo ob Vardaru naprej, desno krilo ob Ozegovi planini se je tudi pomikalo čez Krivo Palanko in Kratovo proti zahodu. S to razvrstitvijo bojnih čet je tvorila bolgarska armada polkrog, podoben velikemu lijaku. Srbom je bila na ta način nastavljen nastavljen past.

Dne 4. t. m. je bolgarsko središče ob reki Bregalnici nenadoma z vso silo napadlo srbsko središče in pritiskalo s takim junaštvom naprej, da je bilo srbsko središče naenkrat razbito in potisnjeno čez Ovčje polje nazaj do gore Bereketli. Borba je bila strahovita. Srbska brigada, ki je obstajala iz 3., 4. in 11. pešpolka, je bila kljub pomoči od srbske artilerije po bolgarskem navalu popolnoma uničena. Prodiranje bolgarskega središča je bilo tako silovito, da sta obe srbski krili izgubili zvezo z glavno armado.

Desno krilo ob Vardaru, takozvana timoška divizija (moštvo te divizije je zbrano iz okrožja ob reki Timok ob bolgarsko-srbski meji), ki je štela 15.000 mož, je bila naenkrat obkoljena od vseh strani ob bolgarskih čet. Divizija, ki je znana vsled svojega junaštva iz prejšnje vojske, se je branila z neprimernim junaštvom, da bi se rešila. A ves napor srbskih junakov je bil zastonj! Bolgari so pritiskali od vseh strani in so celo brigado popolnoma pobili. Samo 35 častnikov in 4000 mož je ostalo pri življenju. Druga srbska brigada, ki je hitela timoški diviziji na pomoč, je bila istotako razpršena na vse strani. Na bližnjih višinah gore Klišeli je srbski generalni štab in prestolonaslednik Aleksander bil priča pogina junaške srbske timoške divizije. Bolgari so uničili timoško divizijo največ z bajonetnimi napadi. Čuden slučaj je, da je nemila usoda zadela ravno timoško divizijo, katera je ramo ob rami se borila pri Odrinu z bolgarskimi četami pri zavzetju Odrina. K temu bolgarskemu uspehu so veliko pripomogle makedonske prostovoljne čete, ki so se zbrale iz okrožij Debar, Skoplje in Kumanovo. Največ je pa k temu bolgarskemu uspehu pripomogel bolgarski general Ivanov, poveljnik bolgarske armade proti Grkom, kateri je z dvema brigadama v naglem pohodu prihitel iz Strumice proti Krivolaku ter tako zapečatil usodo cele srbske timoške divizije.

Levo srbsko krilo, obstoječe iz takozvane moravske divizije (se sestavlja iz okrožja reke Morave) je prodiralo do Sultan-tepe. Ker se je pa moralo srbsko središče umakniti proti severo-zahodu, je prišla tudi ta divizija v skrajno nevaren položaj. Udreti je namreč hotela po cesti proti Küstendilu, a ker se je s prodiranjem prenašala, je izgubila zvezo s srbskim središčem in je bila od treh strani obkoljena. Bolgarske čete so na njo hudo pritiskale. Boj je bil strašen; končal se je s popolnim porazom cele srbske moravske divizije. Ostanke razbite divizije so zbežali v popolnem neredu čez Kratovo proti Skoplju. Položaj srbske armade na makedonskem bojišču je opasen. Njeno desno krilo se je umaknilo iz Velesa, ki so ga zasedli Bolgari, srbsko središče se umika proti Skoplju in Kumanovem, celemu levemu srbskemu krilu pa preti obkoljenje, če se ne umakne pravočasno proti Skoplju.

Srbska moravska in timoška divizija.

Že uvodoma smo poročali, da je desno srbsko krilo, v katerem je bila tudi cela srbska takozvana moravska divizija, nameravala udreti preko Sultantepe v Küstendil v Bolgariji. V tem neprestanem prodiranju se je oddaljila ta divizija preveč od svojega središča ter je izgubila z njim zvezo. Od treh strani so pritiskali na njo Bolgari, razbita je bila popolnoma. Ostanke razbite divizije so se morali umakniti v noči od sobote (5. julija) na nedeljo proti Kumanovem. Razbito srbsko moravsko divizijo, obstoječo iz polkov 3., 4., 11. in 17. so prištevili k najboljšim srbskim četam. Vest o tem srbskem porazu je učinkovala v Belgradu naravnost strahovito. Od 12.000 mož, ki jih je štela moravska divizija, jih je bilo vjetih 3000, na bojišču pa je obležalo mrtvih in ranjenih nad 5000 mož. V dolgih vlakih so pripeljali ogromno število ranjencev v Belgrad.

Poraz druge srbske divizije, takozvane timoške divizije, se je izvršil istočasno in je bil istotako uničujoč. Divizija, ki je štela 15.000 mož, je prodirala od reke Bregalnice proti mestu Krivolak, da pade v hrbet levemu bolgarskemu krilu. Toda delala je račun brez zmagoslavne bolgarskega generala Ivanova, ki je zapovedoval bolgarski armadi proti Grkom. Dva dni, noč in dan, brez vsakega odmora, je korakal z dvema brigadama proti Krivolaku, kjer je trčil v srbsko timoško divizijo. V tem hipu so pritiskali na njo od severne strani tudi oddelki bolgarskega središča ter levo bolgarsko krilo, in cela timoška divizija je bila v past, iz katere ni bilo več rešitve. Srbi so se borili kot levi. Timoška divizija, ponos srbske armade, ki je pokazala v številnih bojih, naposled pri zavzetju Odrina, čine junaštva in hrabrosti, je bila od vseh strani zajeta. Od vseh 15.000 mož je komaj 4000 mož ostalo pri življenju, ki so s 35 častniki vred izročili Bolgarom orožje in le nekaj sto mož je prebredlo deročo reko Vardar ter se rešilo onkraj Vardarja. Srbi so izgubili 6 večjih poljskih topov, 27 brzostrelnih topov ter 6 strojnih pušk, 6 mitraljez, 16 vozov z

vojaško municijo ter 100 vozov z drugimi vojaškimi potrebščinami in živili.

V soboto ob 4. uri popoldne je bilo konec srbske timoške divizije. V Belgradu vlada silna potrlost in nekateri listi že pišejo, da bi nehal ta bratomorni boj.

Pot do Niša.

Bolgari hočejo očividno v Niš ter odrezati glavni srbski armadi na jugu med Skopljem in Kumanovem vsako zvezo z domovino. Da si zavarujejo hrbet, začeli so napadati srbske čete severno od Niša. Posrečilo se jim je zavzeti Zaječar ter razkropiti severno srbsko armado, tako, da so deli te armade prihiteli celo do Donave. Brzojavne zveze z drugimi srbskimi kraji so pretrgane. Nekoliko nižje prodirajo ob reki Timok druge bolgarske čete proti Nišu. Na prelazu sv. Nikolaja je prišlo do bitke, v kateri so zmagali Bolgari. Južno od srbskega mesta Pirota prodira tretja bolgarska četa proti Vranji, da brzkone pretrga Srbom zvezo z Nišem, ter, ako bo potrebno, priskoči glavni bolgarski armadi na pomoč, ko se pri Skoplju-Kumanovem vname glavna in odločilna bitka med Srbi in Bolgari.

Bolgarsko-grško bojišče.

Severno od Soluna, med Gjevgelijem, Dorjanom in Seresom, se vrše boji med južno bolgarsko armado, ki ji poveljuje general Ivanov, zmagovalec pri Odrinu, in med Grki. Na tem bojišču so Bolgari umikajo. Kakor je posneti iz bolgarskih poročil, hočejo Bolgari z umikanjem Grke zvabiti dalje v Makedonijo, da jih potem primejo od treh strani.

Dne 3. julija in naslednje dni se je vršil ob železnici, ki veže Solun preko Seresa z Dedeagačem, večji boj. Poporočilih iz grškega tabora se je posrečilo Grkom osvojiti bolgarsko postojanko Kilkiš. Boj je trajal 3 dni. Na levem grškem krilu so Grki zavzeli tudi bolgarsko utrdbo Gjevgelji. Bolgari so se pred grško pomočjo umaknili na vzhodni breg reke Vardar. Pri teh bojih so zajeli Grki bolgarsko stotnijo

200 mož. Predno so Bolgari zapustili Gjevgelji, razstrelili so železniški most čez Malo Reko. Dne 5. t. m. se je vršil dokaj krvav boj za bolgarsko utrjeno postojanko Dorjan, katero so Grki po daljšem boju zajeli. Grki so tukaj vjeli 150 bolgarskih vojakov. Tudi na desnem krilu je prodirala grška armada zmagovito naprej. Grki so napadli Ligovali in Lagani ob cesti, ki vodi iz Soluna v Seres in bolgarske čete so se zopet umaknile. Na skrajnem desnem krilu nižje Seresa so grške čete zasedle tudi mesto Nigrita. Bolgari so mesto poprej zažgali. Kakor je posneti iz grških poročil, se Bolgari grškim napadom niso mnogo ustavljali, ker poročila izkazujejo le malo število mrtvih in ranjenih. Bolgari imajo očividno namen, da bodo prodrle grške čete dalje proti severu, da jih primejo od vzhoda (od Tahinjskega jezera), od severa in zahoda od Strumice. Vrh tega je general Ivanov z večjim oddelkom vojaštva odšel na Ovčje polje tamošnji bolgarski armadi na pomoč.

Velika žalost v Belgradu.

Da je bila timoška divizija, ki je veljala za najboljšo in najhrabrejšo srbsko divizijo, potolčena in vjeta, je naredilo v Belgradu veliko žalost. Prejšnje veselje nad vsakim ugodnim poročilom je popolnoma izostalo, nad prebivalstvo je legla potrlost. Turška vojska ni zahtevala toliko žrtev kot sedanja. Umrlih in ranjenih se šteje že nad 15.000. Zdravnikov primanjkuje. Ranjeni ležijo po dva v eni postelji. Bolnišnice so prenapolnjene, sedaj se kopališča in gledališča prirejajo za sprejem ranjencev. Vladni list „Samoprava“ svari druge liste, naj bodo previdnejši v objavljanju o dogodkih na bojišču in naj ne poročajo vedno le o srbskih zmagah. Ministrski predsednik Pašić je imel daljši pogovor z ruskim poslanikom Hartvigom, in sicer kakor bolgarski listi menijo, mu je izrazil željo, da se kmalu sklene mir. Srbija je bila prisiljena vsled dosedanjih neuspehov, da je poklicala vse osebe od 16 do 60 let pod orožje. Tudi to ni ostalo brez mučnega utisa na ljudstvo.



Politični ogled.

— **Slovensko-Hrvaško.** Prihodnjo nedeljo, dne 13. julija, se vrši na Goriškem volitev za splošno skupino v deželni zbor. Slovenski del dežele voli 3 poslance in italijanski z mestom Gorico vred tudi 3. Kakor smo že zadnjič poročali, je prišlo v Slovenski Ljudski Stranki do hudega razpora. Stara in nova struja se borita med seboj za prvenstvo. Agitacija je na obeh straneh zelo živahna. Katera struja bo izšla kot zmagovalka iz volilnega boja, se sedaj še ne da reči. — Pod novim deželnim predsednikom se koroškim Slovincem ne godi nič boljše kot poprej, ko je vladal znani baron Hein. Vlada jih pritiska in skuša zadrževati vsako narodno napredovanje. Dne 29. junija so imeli Orli iz St. Janža izlet v Sveče v Rožni dolini; napravljeni so bili napol v kroju, napol v navadni (civilni) obleki s klobuki na glavi. Kljub temu pa je c. kr. žendarmenija po navodilu c. kr. okrajnega glavarstva prišla Orle in jih zaprla. Tako se po-

stopa na Koroškem s Slovenci, ki so bili že od nekdaj s celim srcem zvesto udani Avstriji in cesarju. Nemce in nemškutarje pa vlada ščiti, kolikor se le da. Slovenski liberalci s svojim sokolstvom nič ne silijo na Koroško, ker se bojijo boja z vlado. Nastopajo le tam, kjer je treba med Slovenci narediti razpor, seveda na veliko veselje Nemcev. — 12 slovenskih deželnih poslancev v tržaškem deželnem zboru je ustanovilo Slovenski klub. Načelnik mu je državni poslanec dr. Otokar Ribar. — V Hrvatski stranki prava so si pristaši dr. Mile Starčevića, ki so se ločili od takozvanih čistih pravašev Frankove struje, ustanovili svoje lastno glasilno „Hrvat“. Madžaronska vlada ga je začela že preganjati. V pretečenem tednu ga je drž. pravdnštvo zaplenilo v eni številki na 46 mestih.

— **Gornje Avstrijsko.** Krščanska stranka na Gornjem Avstrijskem vedno lepše napreduje. Kmečko in mestno prebivalstvo je združeno v močne krščanske politične in nepolitične organizacije. Uspeh teh organizacij se je zopet pokazal pri nadomestni volitvi za deželni zbor v mestni skupini Vöcklabruck. Krščanski socialci Pichler je premagal liberalca Obermaierja z

510 proti 484 glasovom. Dosedaj so zmagovali v tem okraju vedno liberalci, kateri se sedaj radi propada silovito jezijo. Tudi štajerski Slovinci, pristaši Slovenske Ljudske Stranke, se ne smemo zadovoljiti samo s kmečkimi občinami, ampak mi moramo z vsemi silami delati tudi na to, da bo krščanski in narodni duh v naših mestih premagal gnili liberalizem in nemškutarstvo. — Gornjeavstrijski deželni zbor že poldrugo leto ne more delovati, ker se liberalni Nemci protivijo spremembi volilnega reda za občinske volitve, po katerem bi nižji stanovi prišli do večje pravice.

— **Češko.** Vlada je opustila namero, upostaviti na Češkem mesto deželnega odbora upravno komisijo. Nemci se namreč odločno protivijo, da bi bilo v tej komisiji 5 Čehov in samo 3 Nemci, kakor se je nameravalo, povrh bi bil pa še predsednik princ Lobkovic Čehom bolj prijazen kot Nemcem. Nemci tudi nočejo pripustiti, da bi se deželne doklade zvišale za 10%. Dež. odbor bo torej deloval naprej in najemal posojila, da pokrije nujne tekoče stroške. Vsekako pa bo tega čudnega liberalnega gospodarstva na Češkem skoro konec. Deželi so liberalci, ki imajo v nemškem

Prinašamo majhen zemljevid, da si naši čitatelji lažje predstavljajo dogodke na sedanjih balkanskih bojiščih. Grško-bolgarsko bojišče leži severno od Soluna (na zemljevidu Saloniki). Grki so prodrli že do Seresa, Nevrekopa in Strumice. Vsi drugi v grško-bolgarski vojski imenovani kraji ležijo med temi tremi kraji.

Glavno srbsko-bolgarsko bojišče je okoli Štiplja (Istip). Po zadnjih poročilih se umikajo srbske čete proti Skoplju (Üsküb) in Kumanovem. Na zemljevidu je tudi Küstendil (Kostendil), kamor so prodrli Srbi, a bili pozneje zopet nagnani. Ovčje polje leži med Küstendilom in Štipljem in severni obronki Ovčjega polja se imenujejo Ozegova planina.

Zaječar leži na severu ob srbsko bolgarski meji in sicer nad Knježevcem, ki se nahaja na zemljevidu. Južno od Caribroda leži Trn in jugozahodno od Trna mesto Vranja ob železnici v Niš.

kakor v češkem taboru prvo besedo, napravili zadnji 2 leti nad 100 milijonov kron dolga. Liberalci so res povsod zapravljevali narodnega premoženja. — Češki Nemci postajajo vedno bolj nestrpni. Več mest zahteva od vojne uprave, da naj premestijo slovanske vojaške posadke iz nemških mest, ker jim ne ugaja slovansko govorjenje in petje. Nestrpneži!

— **Galicija.** V tej deželi imajo sedaj volilni boj za deželni zbor. Glavna borba se vrši med strankami, ki hočejo spremembo deželnozborskega volilnega reda v liberalnem duhu in strankami, katere odločno nasprotujejo volilni izpremembi, ki bi škodovala katoličanom. V kmečki skupini so stranke, ki so za volilno preosnovo v zvezi z Rusini, dobile 49, nasprotne stranke pa 25 mandatov. Rusini so imeli v volilnem boju srečo. Vzeli so Poljakom 10 mandatov, starorusinom in radikalcem pa 3, tako, da so si priborili skupno 13 mandatov. Med Poljaki so liberalne stranke mnogo izgubile. Novoustanovljena Krščanska Ljudska Zveza je dobila v prvem boju 11 poslancev. Pri volitvi v mestni skupini so stranke večinoma obdržale svoje mandate. Narodni demokratje so dobili 13 (poprej 15), Vsepoljaki 5 (poprej 5), razne druge stranke pa po 1 mandat.

— **Italija.** Italijanski kralj Viktor Emanuel je s kraljico Heleno obiskal pretečeni teden nemškega cesarja viljema v Kielu na Nemškem. Italijanskega kralja je spremljal zunanji minister Di Gugliano. Sestanek je imel gotovo političen namen, posebno glede na zmede na Balkanu. Kakor je videti, Nemčija vedno na tihem ruje proti Avstriji in njenim državljanom. Nedavno sta bila v Berlinu ruski car in angleški kralj, sedaj pa je imel Viljem politični sestanek še tudi z italijanskim kraljem. Avstrija pa, ki je bila vedno zvesto na strani Nemčije, je osamljena. Italijanska kraljeva dvojica je obiskala tudi norveškega kralja v Štokholmu. — V Afriki se Italijanom še vedno ne godi posebno dobro. V Tripolitaniji, posebno pa Cirenajki, se domači arabski rodovi postavljajo Italijanom po robu. Pretečeni teden so bile italijanske čete zopet močno tepene.

— **Nizozemsko.** Kakor smo že v zadnji številki poročali, so pri volitvah v državni zbor zmagali združeni liberalci in socialni demokratje proti krščanski stranki, v kateri so združeni katoličani in zmerni protestantje. Glavni vzrok propada je pripisovati strastni hujskariji liberalcev in socialnih demokratov proti katoličanom. Da bi mirne protestante odvrnili od katoliške stranke, so nasprotne stranke izzvale versko sovraštvo med katoličani in vernimi protestanti. Liberalni listi so pisali o „strašni rimski nevarnosti“ in so posebno pri ožjih volitvah kričali: „Proč s krščansko vladjo! Volite proti krščanskim socialno-demokratske kandidate!“ Nasprotno pa so krščanski volilni odbori priporočali svojim volilcem, naj volijo pri ožjih volitvah proti socialnim demokratom liberalce. Vsled liberalno-socialnodemokratske zmage je odstopila dosejana krščanska vlada. Liberalci pa brez socialnih demokratov ne morejo sestaviti ministrstva, ker so preslabi. Poroča se, da namerava kraljica socialnodemokratskemu voditelju Trölstru poveriti sestavo novega ministrstva. Vsekako pa se tudi liberalno-socialnodemokratska vlada ne bo mogla dolgo držati, ker ima v državnem zboru komaj 10 glasov večine nad krščanskimi strankami.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

13. nedelja: 9. po Binkošti; Marjeta, devica in mučenica.
14. ponedeljek: Bonaventura, škof; Just, mučenec.
15. torek: Henrik I., cesar; Vladimir, kralj.
16. sredo: Škapulirska Devica Marija Karmelska.
17. četrtek: Aleš, spoznavalec; Generaz, mučenec.
18. petek: Kamil Lel., spozn.; Friderik, škof.
19. sobota: Vincencij Pavlanski, spozn.; Maksina, devica.

* **Osebná vest.** Č. g. dr. Matija Slavič, bogoslovni profesor v Mariboru, je danes odpotoval čez Egipt v Arabijo, Palestino in Sirijo.

Iz učiteljske službe. Na trirazrednici v Št. Ilju v Slov. goricah, drugi plačilni razred, je oddati mesto učitelja ali učiteljice; prošnje do dne 22. julija 1913.

Iz finančne službe. Davčni pristavi Anton Kunej, Vincenc Gal in Anton Hödl so imenovani davčnim oficijalom.

* **Iz srednješolske službe.** Suplent (začasni učitelj) na mariborski državni gimnaziji, Karl Tribnik, je imenovan za stalnega učitelja istotam. Za učitelja na celjski državni gimnaziji je imenovan Adolf Zelenka, realni učitelj na Dunaju.

Salezijanci imajo za svoj naraščaj redovne šole v novem veržejskem zavodu. Letos otvoril družba poseben pripravljalni tečaj v slovenskem jeziku. — Mladenci, ki niso prestari in bi želeli bolje poznati salezijanski poklic, naj se obrnejo na vodstvo Marijanišča v Veržeju, pošta Križevci, Stajersko.

* **Župnijo Sv. Marjeta** na Polzeli je dobil č. g. Ivan Jodl, župnik pri Sv. Andražu poleg Velenja.

* **Katoliški shod v Ljubljani.** Le še mesec dni nas loči od veličastnih priredb katoliškega shoda v Ljubljani. Treba se je sedaj hitro pripravljati po vseh naših župnijah, po vseh naših društvih. Bratje Hrvat se pripeljejo na katoliški shod v Ljubljani z velikim posebnim vlakom. Spremljali jih bodo njihovi škofje. Čehi pridejo tudi s posebnim vlakom; tudi Poljaki živahno agitirajo za udeležbo na katoliškem shodu. Posebno veličasten bo prizor na Kongresnem trgu, kjer

bo zbrana pri sv. maši vsa množica in kjer se bode slovensko in hrvaško ljudstvo na čelu svojih škofov posvetilo Brezmadežni. Zato se pa dvignimo vsi, da bomo navzoči pri tem slovesnem, zgodovinskem trenutku! Po slovesni posvetitvi Brezmadežne bo mogoča manifestacija slovenskega in hrvaškega ljudstva za sivolasega nam vladarja, ki praznuje letos 65letnico svojega vladanja. 100 let je letos, odkar smo prišli od Francozov nazaj pod avstrijskega Orla, zato je ta trenutek najprimernejši, da damo duška stari slovenski zvestobi do avstrijskega prestola. Vsak naj se torej potruži, da bo vse to kar najbolj slovesno. Posebno prosimo, da pride kar največ narodnih noš! To mora biti obenem tudi prava, velika slavnost naših prekrasnih narodnih noš! Še mesec dni imamo čas za podrobne priprave — če vsi v vsaki župniji store, kar jim je mogoče, bo o katoliškem shodu v Ljubljani govoril svet!

* **Na katoliški shod!** Župni uradi imajo že vsi v rokah zglasilnice za katoliški shod. Nemudoma oglasite svojo udeležbo pri župnih uradih. Vstopnica h glavni manifestaciji in k telovadbi Orlov v nedeljo, dne 24. avgusta, velja 1 K. Tudi društva naj svojo udeležbo naznanjajo potom župnih uradov. Povsod agitirajte za največjo udeležbo!

* **Iz štajerskega tabora.** Zopet eden. Visok obisk pri štajerskem županu Koserju v Spodnjem Gasteraju. Pravijo, da visoki ljudje radi občujejo z visokimi gospodi. Tudi pri županu Koserju se je napovedal na obisk visok gospod od deželnega odbora iz daljnega nemškega Grada. Tam gori so namreč izvedeli, da v Spodnjem Gasteraju ne „stimajo“ denarne strune šolskih doklad, ki jih spodnjegasterajska občina pobira od ljudstva potom osebnega iztirjevanja. In visoki gospod od deželnega odbora je dne 19. junija temeljito pregledal pokvarjeni šolsko-dokladni inštrument pričo Koserja in krajošolskega načelnika g. Krajnca, ki je bil k reviziji povabljen, da poroča, kako „vestno in natančno“ mu je Koser izplačeval krvavo zaslužene prispevke svojih občanov. In revizija je dognala, da je manjkalo teh preklicanih strun na inštrumentu samo za 2185 K 34 vin., ki jih je g. Koser tekom let od ljudstva prejemal, pa jih gotovo iz „pozabljenosti“ ni izročil na pristojno mesto. Dasi je bil Koser o reviziji obveščen in je imel časa skoro 14 dni in so še v zadnjem trenutku, Bog ve od kod vse, letale krone skupaj, je vendar spravil in dobil komaj 1600 K, ki jih je moral vpričo komisarja izročiti načelniku krajnega šolskega sveta. Za ostalih 585 K so odpovedali vsi Koserjevi žepi in mora „vestni“ gospod Koser ta znesek poravnati tekom enega meseca, seveda z zaostalimi obrestmi vred od 2 let. Vemo, da so ta odkritja silno neljuba Koserju, a Koser naj tudi ve, da ima vsak davkoplačevalec pravico, da zahteva, da se njegov prispevek v primernem času izroči kamor spada. Vsi drugi pa, ki so redno prispevali ta šolski davek, pa so gotovo veseli, da je to početje prišlo na dan. Ali ne ve Koser, kako se imenuje tako početje, ako kdo nevestno gospodari s tujim denarjem? Ni čuda, če je bil na dan revizije „ganz nervös“. Saj mu je komisar zabrusil v obraz, da je vsak župan nervozen (razburjen), ko se vrši neljuba revizija. Mi pa bodemo skrbeli, da bodemo pripravili Koserju še dosti zmedenosti.

* **Romanje k Mariji Pomagaj na Brezje** priredi letos Krščansko-soc.-Zveza, in sicer dne 14. julija t. l. Vlak gre iz Celja.

Vozni red in cene so sledeče:

Iz Celja	ob 8. uri	10 minut	Cena: III. razred.		II. razred.
			K 6 80		K 11—
Iz Laškega	" 8. "	" 23 "	" 6 60		" 10—
Iz Rim. Toplic	" 8. "	" 33 "	" 6 60		" 10—
Iz Zid. mosta	" 8. "	" 48 "	" 6 20		" 9—
Iz Hrastnika	" 8. "	" 59 "	" 6—		" 8 50
Iz Trbovelj	" 9. "	" 7 "	" 6—		" 8 50
Ljubljana dohod	" 10. "	" 7 "	—		—
Otoč dohod	" 10. "	" 20 "	—		—
Otoč dohod	" 11. "	" 47 "	—		—

Nazaj se vrnemo dne 15. julija zvečer. Vlak gre nazaj iz postaje Lesce, tako, da bodo romarji šli lahko na Bled in potem v Lesce vstopili na vlak.

Celjski vlak vozi nazaj po tem-le voznem redu:

Iz Lesce	gre	ob 2. uri	22 minut	popoldne
Iz Otoč	" 2. "	" 35 "	" "	" "
V Ljubljano	" pride "	" 3. "	" 34 "	" "
Iz "	" gre "	" 3. "	" 45 "	" "
V Zidanmost	" pride "	" 5. "	" 4 "	" "
V Celje	" "	" 5. "	" 45 "	" "

Romarji imajo nazaj grede zvezo iz Celja v Savinjsko dolino. Kart, s katerimi bi se lahko nazaj grede enkrat izstopilo, nimamo nobenih na razpolago. Za otroke do 4 let je vožnja prosta, za otroke nad 4 leta je plačati celo karto. Karte bomo od železnice dobili še le v četrtek. Razposlali jih bomo takoj v četrtek, zato naj romarji v petek in soboto gotovo vprašajo na poštah za karte. Poprej jih ni treba reklamirati. Enkrat odposlane karte se ne vzamejo več nazaj. Na vlak se karte ne bodo dobile. Karte se naročijo in denar naj se pošlje edino le na naslov: Romarski odbor v Mariboru, Koroška cesta 5. V Mariboru se karte lahko kupijo v tiskarni sv. Cirila. Karte se pošljejo izključno samo tistim, ki pošljejo denar.

Romarje opozarjamo, da naj kart ne pozabijo doma in da jih ne izgubijo, ker odbor nikomur ne more povrniti izgubljene karte.

P. n. gospode dušne pastirje, ki se bodo romanja udeležili, prosimo, da nam po dopisnici to javi-

jo, da jim priskrbimo prenočišče. Torej pa na svidenje!

Mariborskega vlaka k Mariji Pomagaj ne bo! POZOR! Tistim romarjem, ki so se hoteli peljati k Mariji Pomagaj z mariborskim vlakom, naznanjamo, da se je mariborski vlak odpovedal, ker se ni oglasilo zadostno število romarjev. Tisti, ki so denar že poslali, ga bodo po nakaznici zopet dobili nazaj. Ako hočejo, se lahko pridružijo celjskemu vlakom, za katerega bodo dobili karto še v ponedeljek zjutraj v Celju. Romarski odbor.

* **Sokoli -- na bernji!** Koliko je gromel pred par leti dr. Kukovec proti bernji in ves liberalni tabor je vpil ž njim, a danes vidimo njegove najzvestejše oprode, Sokole, same na bernji, kakor razvidijo naši čitatelji iz dopisa Smartno pri Slov. Gradcu. Sokoli hodijo po bernjo, da lahko uprizarijo veselico. Pridejo tudi h preklicanim klerikalcem, kajti pri pivu in vinu tudi klerikalni denar nima duha. Živela sokolska bisaga!

* **Sokolsko viteštvo.** Češki listi poročajo, da so Sokoli napadli katoliške Orle v Dobromelici, ker so se udeležili procesije sv. Rešnjega Telesa. Sokoli so jih obmetavali s kamenjem ter jim zaprli pot. Vrli češki Orli so bili od krvi telesno poškodovani in njihove obleke raztrgane.

* **Prusi pridejo.** Da naši nemškutarji res delajo za protestantske Pruse, glejte dokaza! Okoli 15. septembra pride, kakor poročajo nemški listi, posebna družba Prusov v naše dvojezične kraje, da si ogledajo napredovanje nemstva in protestantstva. Pridejo pa v Št. Ilj, Maribor, Celje, Ljubljano, Kočevje, Postojno, Opatijo, Pulj, Trst, Bled, Belo peč, Trbiž, Beljak, Celovec, Rožno dolino, Železno Kapljo. Nemškutarji se že pripravljajo na sprejem. Menda ne bo škodilo, da se tudi Slovenci pripravimo. Za naše nemškutarje mora biti ta obisk poniževalen, kajti sedaj, ko jih prihajajo njih gospodje inšpicirati, lahko uvidijo, da so res sami hlapci — protestantovskih Prusov.

* **Ne potrebujemo.** V liberalnem taboru je zopet prišla stara laž na površje, da dobivamo od Slovenske Straže denarno podporo. Čemu naj jo neki potrebujemo? Mi ne delamo z dolgovi, ampak nam hvala Bogu vsako leto še toliko ostane, da bi lahko plačali vse dolgove liberalnih in slogaških štajerskih časnikov ter še jetičnim posojilnicam liberalcev dali lepo vlogo. Pač pa je res, da gremo mi Slovenski Straži rađe volje in vsepovsod na roko in četudi moramo pri tem doprinesati žrtve, ki postavljajo vse pojme liberalcev o narodni požrtvovalnosti v senco. Liberalni berači in zadolženci nam naj torej ne vsiljujejo več podpor, ki jih ne potrebujemo in ne rabimo.

* **Tujci med nami.** Nemško-napadalna Südmarka naznanja, da je naselila med Slovenci 2 Virtemberžana, 1 Saksonca, 4 Niževavstrijce, 2 Nemca iz Češkega, 1 Tirolca in 1 nemškega Moravana. Slovenski ljudje morajo za težake, hlapce in viničarje, nemški tujci pa zasedajo njihova posestva. Kmečko ljudstvo, ali ne vidiš svojih sovražnikov?

* **Slovenska kmetijska šola** v Št. Juriju ob južni železnici je izdala za l. 1912 poročilo o svojem delovanju. Ker je v poročilu tudi mnogokaj za gospodarstvo zanimivega, bodo prinesle naše „Gospodarske Novice“ temeljito oceno.

* **Koledar Slovenske Kmečke Zveze.** Rok za nabiranje udov K. Z. in naročnikov na koledar se je podaljšal do 1. avgusta, ker še mnogi zaupniki niso vpslali nabiralnih pol. Za vzgled, kako je treba delati za našo organizacijo, naj bo vsem zaupnikom naš vrli zaupnik pri Sv. Juriju v Slov. gor., ki nam je vpsal nad 130 udov.

* **Tržno poročilo.** Hranilnice, posebno pa bogate banke, izvajajo vedno več denarja v svoje blagajne. Obresti se vedno vzdigujejo, denar je dan za dnevom dražji. Listi, ki so v zvezi z velikimi denarnimi zavodi, poročajo, da se bo obrestna mera na jesen še bolj dvignila (govori se celo o 7%), ker se vsepovsod čuti veliko pomanjkanje denarja. Bogati židje delajo v sedanjem času velikanske dobičke. Avstro-ogrsko banka je n. pr. koncem l. 1912 izkazala 40 milijonov kron čistega dobička pri 6%ni obrestni meri. Letos se računa, da bo ta osrednji denarni zavod zaslužil najmanj 50 milijonov. Ves ta dobiček znosijo bogatašem oni sloji, ki morajo v sedanjih draginjah iskati posojila. — Cena živini po zadnjem dežju ne pada več tako znatno kot poprej. Klavna živina in prašiči imajo sedaj trdno ceno. Le slabše vrste in plemena živina še vedno izgublja na ceni. Priporočamo živinorejcem, da še sedaj poskrbijo za več krme. Na zimo ali pa spomlad utegne cena živini zelo poskočiti. Na Balkanu se je število živine vsled vojske zmanjšalo pod polovico in se od tam še leta in leta ne bo uvažalo živine in mesa. Živinorejci čuvajte torej svojo živino! — Cena železu se je zopet znižala. Železo v drogih je izgubilo na ceni 1 K pri 100 kg. Radi denarne draginje se baje železa mnogo manj proda kot prejšnja leta.

* **Levovo francosko žganje.** Dovoljujem si Vam naznaniti, da je Mentholovo francosko žganje izborno sredstvo pri vseh revmatičnih napadih in da ga pri ordinacijah zelo rad rabim. Velepoštovanjem M. U. dr. Ferd. Karafiat. (Kalmar 15).

* **Duhovščina šentlenartske dekanije** je na konferenci pri Sv. Ani na Krembergu po šentlenartski podružnici Slov. Straži zopet darovala 25 K. Hvala iskrena požrtvovalni duhovščini za njeno denarno pomoč v prilog narodno obrambnemu delu.

* **Turške srečke,** loterija in hranilnica! Najmanj reskira, kdor naroči turško srečko, kajti vsaka srečka mora zadeti! Turške srečke imajo vsako leto šest žrebanj, pri katerih se izžreba nad 10.000 dobitkov, med temi 3 po 400.000, 3 po 200.000, 3 po 300.000, 6 po 10.000 frankov itd. Turške srečke igrajo še 61 let, toliko časa pa traja tudi igralna pravica njihovih lastnikov brez vsakega nadaljnega

vplačevanja po izplačilu kupnine. Za turško srečko izdan denar je tedaj varno nahanjen kot v hranilnici in se množi vsled njene od leta do leta naraščajoče kurzne vrednosti. Ugodni pogoji, da se zamore kupnina poravnati v mesečnih obrokih po samo K 475 in da naročnik zadobi izključno pravico do vseh dobitkov že po vplačilu prvega obroka, omogočujo pač vsakomur, nabaviti si to izborno srečko, s katero v srečnem slučaju že pri prihodnjem zrebanju dne 1. avgusta t. l. zamore zadeti 400.000 frankov. Vsa zaželjena pojasnila daje in naročila sprejema za Slov. Stražo g. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19. Sprejemajo se tudi priglasila k nakupu srečk avstrijske državne razredne loterije in dajo zanesljiva in točna zadevna pojasnila.

Mariborski okraj.

m **Maribor.** Konstantinova slavnost v bogoslovnici. Ves katoliški svet praznuje letos važni in zgodovinsko pomenljiv dogodek, da je cesar Konstantin podaril sveti Cerkvi pred 16. stoletji versko svobodo in odlične pravice zastran cerkvenega imetja. Tudi po Lavantinski škofiji odmeva veselo praznovanje v spomin onega odloka, ki je storil konec krvavemu preganjanju kristjanov prvih treh stoletij. Ne med poslednje, a med najodličnejše v celi vrsti raznovrstnih slovesnosti Konstantinovega jubileja moramo prištevati prireditve, ki se je vršila zadnjo nedeljo v mariborski bogoslovnici. V krasno okrašeni in električno razsvetljeni pritlični dvorani se je zbralo s svojim prevzvišenim nadpastirjem lepo število ne le hišnih bogoslovnih gojencev, ampak tudi več odličnih gostov, med njimi vsi preč. gg. stolnega kapitlja. Vspored je imel govorniško-glasben značaj. Č. g. bogoslovec Alojzij Rezman je govoril latinsko o Kristusu-kralju, č. g. tretjeletnik Jakob Bohak je razpravljal o Kristusovem žezlu-križu, č. g. bogoslovec 4. leta, Franc Lukman, pa je živo slikal Kristusovo krono-trnje. Pevski zbor je pod vodstvom tretjeletnika Antona Somreka prav prikupljivo izvajal 4 latinske skladbe, ki so bile po svoji vsebini tesno združene s posameznimi govori. Po dovršenem sporedu smo z velikim zanimanjem poslušali navdušena, v izbranih besedah podana izvajanja preblagega nadpastirja. Prekrasno izbrane misli bi se dale spraviti v kakih 7 skupin. Začetek je bil posnet iz papeževnega apostolskega pisma o napovedi splošnega Konstantinovega jubileja. S pogledom na križ bi naj vsi delali za čast in slavo Cerkve. Tedaj bomo smeli upati, da bodo ljudje vnovič uprli oči na križ ter v tem vzveličavnem znamenju premagali kakor zunanje krščanske sovražnike, tako tudi notranje neukročeno poželjenje srca. Potem je izrazil prevzvišeni govornik svoje veselje nad duhovitim sporedom in njegovo dobro izvršitvijo. Zahvalil se je zato ravnateljstvu kakor tudi izvršiteljem. Z ozirom na posamezne govore je pojasnil nekatere točke v novi luči, posebno Kristusa kot kralja v slavi, trpljenju in usmiljenju ter utrjeval vero vanj, pa tudi vdanost in podložnost. Zunanje trpljenje se razodeva na križu, notranje pa v trnju. Prihodnji duhovniki naj bi notranje trpljenje nikar ne povečavali. Pač pa bi naj vdani sveti Cerkvi prosili Boga, da ohranja sv. Očeta in ljubljenega našega vladarja veri v prosep. — Bližajoče počitnice bi naj porabili profesorji kakor slušatelji v dušni in telesni blagor. Z višepastirskim blagoslovom se je končala spodbudna in poučljiva slavnost, ki je prižgala marsikateremu zvezdo-vodnico v prihodnjem dušno-pastirskem delovanju.

m **Sv. Peter** pri Mariboru. Veteranska cerkvena slavnost. — Smrtna kosa. — Kakor vsako leto, obhajali so tudi v nedeljo, dne 6. julija, veterani iz 1. 1866 svojo cerkveno pobožnost, to je sv. mašo in skupno sv. obhajilo, za rajne tovariše, ki so padli pri Kraljevem Gradcu v vojski proti našim starim sovražnikom Prusom, ali pa so šli doma pred Gospoda vojskanih trum. Letos sta umrla dva: Andrej Črno in M. Cafuta. Tako se krči število teh mož leto za leto, mož, ki so vpeljali tako koristno in lepo pobožnost, da se služi vsako leto sv. maša za rajne tovariše. Da pa ne bo brez nje tudi oni, ki bo slednji umrl, so že sedaj zanj zbrali denar in ga vložili v našo posojilnico. — Letos pri nas stari ljudje jako močno umirajo. Imamo že sedaj več mrličev kakor lani koncem septembra. Umrlo jih je dosedaj 20, ki so stari od 55 do 83 let in štejejo vsi skupaj 1452 let.

m **Radvanje** pri Mariboru. Nemškutarji si lastijo našo mariborsko okolico in pravijo, da so kraji okrog Maribora že v njihovi lasti. Če beremo poročila nemških listov, si moramo misliti, da v vaseh okrog Maribora ni nobenega Slovenca več. Kako vse drugače je, če okolico natančneje pogledamo. V nedeljo, dne 6. julija, je priredila Slovenska Straža pri Krajncu v Radvanju narodno veselico, ki se je res izborno obnesla. Na veseličnem prostoru se je zbralo gotovo blizu 500 ljudi, večinoma naših okoličanov. Predsednik dr. Leskovar je pozdravil mnogobrojno množico, na kar je profesor dr. Medved v svojem govoru podžigal v poslušalcih ljubezen do onih svetinj, ki sta jih pred 1050 leti vcepjala v srca Slovencev sv. brata Ciril in Metod: vero in ljubezen do materinega jezika. Govornik se je spominjal velike narodne slavnosti, ki se je ravno pred 50 leti vršila v proslavo Ciril-Metodove 1000letnice na bližnjem „Brandhofu“. — Mladina je nato nastopala z mičnimi deklamacijami. Na slavnost so prišli tudi naši vrli mariborski, hočki in slijniški Orli, ki so nam v telovadbi pokazali, kaj vse zmore čila vstrajnost slovenske mladine. Telovadbo je vodil br. Kores. Ljudstvo je Orle viharno pozdravljalo. Pri nadaljevanju veselice pa nas je magdalenski pevski zbor zabaval v pozno noč, studeniški tamburaši pa so vstrajno udarjali na svoje strune. Srečolov in šaljiva licitacija sta vzbudila mnogo smeha, Sl. Straži pa prinesla lepe dohodke. Hvala domači-

nom, po sebnosti pa g. Potočniku, za ves trud. Slovenska Straža je pokazala, da se ne boji nemškutarskih groženj, ampak hoče s takimi prireditvami gojiti v naši okolici narodni čut. Liberalci, ki se delajo tako pogumne narodnjake, pa si iz svojega Narodnega Doma ne upajo.

m **Hoče.** Dne 29. julija je imela naša Kmečka hranilnica in posojilnica svoj letni občni zbor. Številke nam povejo, da je v zadnjem letu lepo napredovala. Denarni promet: 208.129 K 86 vin. Prejemki: 104.877 K 88 vin. Izdatki: 103.251 K 98 vin. Število članov koncem leta 1912 = 100. Čisti dobiček: 502 K 19 vin. V nadzorstvo sta bila na novo izvoljena č. g. kaplan Konrad Šeško in Karl Visočnik. Načelnik in odborniki so isti kakor prej. Ker je zadruga na trdni podlagi in v najboljših rokah, zasluži zaupanje. Hočani, oklenite se domačega slovenskega denarnega zavoda! Mladina, pa tudi drugi! Lepa prilika se vam ponuja za varčevanje. Cepi v mladosti za stare zobe! Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača! — V soboto, dne 5. julija, se je ponesrečil na tukajšnji tovarni za impregniranje delavec Jurančič. Bil je pri priči mrtev. Vesel in zdrav je šel zjutraj na delo. Čez nekaj ur so ga pa mrtvega prinesli v mrtvašnico. Bodite pripravljeni! N. v. m. p.! — Umrla je Pija Gati, hčerka g. učitelja. Jetika ji je uničila mlado življenje. Trpela je veliko, pa vdano v božjo voljo. Dvakrat je bila prevedena s sv. zakramenti za umirajočo. Belo oblečena dekleta Marijine družbe so jo nesla in spremljala na zadnjem potu. Pogreb je bil v ponedeljek popoldne. N. v. m. p.! — Naši Orli se pripravljajo prav pridno na katoliški shod v Ljubljani, katerega se udeležijo polnoštevilno. Redno telovadijo, se učijo petja in zbirajo denar. V nedeljo, dne 6. julija, so se peljali na okrašenem vozu na slavnost Slovenske Straže v Radvanje — 15 po številu. Pri telovadbi jih je nastopilo 7. Dne 3. avgusta pa grečo z drugimi mladeniči Marijine družbe na mladeniški shod na Ptujsko goro, da si izprosijo blagoslov in srečo za svoje bodoče delo ter se poklonijo svoji zaščitnici in materi Mariji. Fantje, vsi, ki ste dobrega duha, pristopite k Orlom in ne bo vam žal!

m **Slov. Bistrica.** Dne 30. junija je v Spodnji Novi vasi mirno v Gospodu zaspala blaga žena in mati Marija Jerovšek. Ranjka je bila neumorno delavna in modra gospodinja; vzorna, pobožna, krščanska žena in blaga mati svojih otrok, katere je z vso skrbnostjo vzgojila v pravem krščanskem duhu. Bila je tudi odlično narodna in se je živahno zanimala za slovensko narodno stvar. Globoka pobožnost je polnila njeno dušo in pravo krščansko mišljenje in čutenje s sv. cerkvijo je vsikdar prešinjala njeno srce. Pred pol-drugim letom jo je nad vse mučna bolezen privezala na bolniško postelj, iz katere ni več vstala. Grozne bolečine morala je v tej dolgi bolezni trpeti — a trpela je voljno iz ljubezni do Boga. Potrpežljivost v trpljenju je zajemala iz pogostega sv. obhajila na bolniški postelji. Velika tolažba v bolezni so ji bili njeni otroci, ki so ji z vso ljubeznjivostjo stregli noč in dan. Njen sin-duhovnik, ki ji čez dan radi stanovskih opravkov ni mogel streči, pripeljal se je zadnje tedne malodane vsak večer iz Maribora k svoji materi, ji čez noč stregel in jo tolažil ter se zjutraj zopet vrnil k svojemu delu. Posebna tolažba za bolnico je bila, ko je sin-duhovnik molil ž njo vsakdanje molitve ter ž njo opravljal zadnje tedne vsaki dan molitve za umirajočo. Ko na dan smrti že ni več mogla govoriti, mu je še s kimanjem razodela svojo srčno željo, da bi se rada opravila tolažilne molitve vsaj v duhu, na kar jih je sin svoji blagi materi še zadnjokrat glasno molil naprej. Poljubovala je na to s posebnim zaupanjem sveti križ. Večkrat v svoji bolezni je dejala: „Ljubi otroci, jaz sem vas vedno rada imela in sem molila za vas vsaki dan. Ne pozabite zdaj vi na mene. Blagoslovi naj vas ljubi Bog!“ Kako je bila ranjka spoštovana, pokazal je njen pogreb. Nebroj ljudstva od blizu in daleč, iz dežele in mesta, ji je skazalo zadnjo čast. Cerkev je bila polna vernikov kakor ob nedeljah. 14 duhovnikov jo je spremljalo v slovesnem sprevožu k zadnjemu počitku. Blag ji bodi spomin tukaj med nami, tem bolj pa ji naj sveti v miru in pokoju večna luč!

m **Sv. Križ** pri Mariboru. Tukajšnje Bralno društvo priredi skupno s podružnico Slov. Straže v nedeljo, dne 13. julija 1913 ob 3. uri popoldne v hiši Jožeta Maček na Šobru št. 8 slavnost 1050 letnice zmage križa med Slovani po sv. Cirilu in Metodu. Na vsopredju je slavnostni govor, deklamacija, petje in gledališka predstava. Ker je čisti dobiček namenjen Slov. Straži, se Križevčani kakor tudi sosede, bližnji in daljni ujudno vabijo k prav mnogostevilnemu obisku ter se preplačila hvaležno sprejemajo. Vstopnina znaša 20 vin.

m **St. Ilj** v Slov. gor. Vabimo na Konstantinovo slavnost, ki jo priredi Marijina dekl. družba v nedeljo dne 13. julija po večernicah v Slov. Domu. Spored: 1. Pozdravne besede. 2. Petje. 3. Deklacija „Zmagoslavju križu“. 4. Petje. 5. „Skritnostna zaroka“, igrokaz v 4 dejanjih.

m **Sv. Lenart** v Slov. gor. Katoliško bralno in gospodarsko društvo pri Sv. Lenartu ima v nedeljo dne 13. julija popoldne ob 3. uri v veliki dvorani Arnuševih gostilne svoj redni občni zbor z navadnim vsopredom! Udeležite se ga v obilnem številu, zlasti pa pridite fantje, da se pogovorimo o naši organizaciji.

m **Hoče.** V nedeljo, dne 13. julija ima naša Dekliška zveza poučno zborovanje. Dekleta pridite v obilnem številu posebno zaradi katoliškega shoda in zaradi dekliškega shoda, ki bo dne 27. julija v Framu.

m **Ruše.** Podravska podružnica S. P. D. v Rušah vabi na izlet, ki se vrši v nedeljo, dne 15. julija čez Bolfenk k Sv. Arehu na Pohorje. Zbirališče v Mariboru: železniški podvoz na Franc Josip-ovi cesti. Odhod točno ob pol 5. uri zjutraj. Izlet se vrši pri vsakem vremenu. Pri Sv. Arehu služi veleč. g. dr. Anton Medved iz Maribora sv. mašo. Vsi na plan! Arehova nedelja na Pohorju se vrši dne 20. julija.

Ptujski okraj.

p **Ptujske novice.** Grozni trojni umor. Dne 3. julija se je dogodila v Ptuj žaloigra, ki je pač vsa-

kega pretresla. Četovodja Jan. Dengscherz, doma iz Reichenberga na Češkem, pridelen pa nekaj časa ptujskim pijonirjem, je omenjenega dne ustrelil v Pes-serlovi gostilni v Gosposki ulici najprej gospo Preuz, gostilničarko, oddal nato 3 strele na 17letno hčerko Olgo, končno pa sam sebi pognal eno kroglo v sence in bil takoj mrtev; gospa Preuz je umrla, ne da bi prišla k zavesti, kmalu za tem v ptujski bolnišnici; hčerka Olga leži istotam smrtnonevarno ranjena. 22-letni Dengscherz je pridno obiskoval omenjeno gostilno in zasnubil Olgo, ker mu je pa niso hoteli dati, je izvršil to grozno dejanje. Gorje mlademu človeku, ki zapravi vero, se uda pijači in strastem, ki jih neti najbolj alkohol; on postane krvoločna zver! — Krčevinsko Bralno društvo ponovi na splošno željo igro: „Marijin otrok“ v nedeljo, dne 13. julija t. l. v gostilniških prostorih g. Brmež v Budini. Ker so na sporedu zanimivi šaljivi nastopi in pevske točke, se vabi na obilno udeležbo. Začetek ob ¼4. uri popoldne.

p **Vurberg.** V kratkem se bodo pri nas vršile volitve v občinski odbor, na katere se naši nasprotniki že prav pridno pripravljajo, kar nam priča sledeči pogovor med Poldetom in Simonom: Simon: „Veš, ti Polde, jih je že več bilo na Vurbergu, pa so morali iti, tako bo tudi ta župnik še moral iti“. — Polde: „Veš, ti ljubi moj Simon, le počakaj, kadar bodo občinske volitve in bo izvoljen novi odbor (seveda štajerskijski in liberalni), tedaj bo tudi ta župnik moral pobrati svoja kopita in iti z Vurberga“. — Simon: „Da, da! Tako bo!“ — V teh besedah je torej, dragi volilec občine Vurberg, dovolj jasno povedano, da bi ti ljudje, če bi prišli v občinski odbor, ne delali za korist občine, ampak njihov namen je, uprizoriti gonjo proti našemu delavnemu g. župniku in naši stranki. Torej, dragi volilec občine Vurberg, na stražo, da bomo ohranili čast naše občine!

p **Središče.** Dne 13. julija služi tukaj prvo sv. mašo č. g. Jožef Bedjanič, posvečen v Zagrebu. Pridiguje vlč. g. Martin Dogša, župnik v Bregah na Hrvaškem.

Središče. Predstavi „Tihotapec“ in „Izpreobrnjena teta“, ki ju je priredilo slovensko katoliško izobraževalno društvo s pomočjo Orla in Dekliške zv., sta prav dobro uspeli. Igralci so kakor vsikdar dobro rešili svoje vloge. Predstava je bila prav dobro obiskana.

p **Pri Loženski Materi Božji** v župniji Sv. Florjana ob Boču se vrši v nedeljo, 13. julija veličasten dekliški shod v proslavo 1600 letnice cerkvene svobode ter 1050 letnice prihoda sv. Cirila in Metoda na Svidensko. Dekleta rogaške dekanije in Dravinjske doline na veselo svidenje na Ložnem!

Ljutomerski okraj.

l **Kapela.** Na zaupnem shodu pri Kapeli so slovenski zaupniki z dne 22. junija sklenili poslati na štajerski deželni šolski svet, naučno in notranje ministrstvo, sledečo zahtevo: Visoki štajerski deželni šolski svet! Podpisane občine gornjeradganskega okraja vprašajo tem potom javno, na podlagi česar se od okrajnega zastopa Gornja Radgona z dne 26. julija 1911 vršeče se pravilne seje izvoljeni udje okrajnega šolskega sveta ne pokličejo v funkcijo. C. kr. notranje ministrstvo v zvezi z naučnim je vsled priziva pravilnosti in pravomočnosti volitve z dne 4. junija 1912, št. 1349, potrdilo, vendar deželni šolski svet v Gradcu to postavno dejanje samovoljno ovira. Zateva se pravice takoj! — Gornja Radgona, dne 25. junija 1913. — Podpisana županstva: Okoslavci, Stanetinci, Sv. Jurij, Kralovci, Trbegovci, Galušak, Negova, Svojneci, Kapela, Murski vrh, Zasadi in Radenci. — Nadalje se je poslalo notranjemu ministru sledeče: „C. kr. notranje ministrstvo je v zvezi s c. kr. naučnim ministrom tukajšnjemu prizivu glede pravilnosti plenarne seje radi volitve udov v okrajni šolski svet gornjeradganski z dne 26. julija 1911, št. 13.419 kot pravomočno in veljavno rabsodilo, vendar deželni šolski svet iz nam neznanih vzrokov vpoklicanje takrat izvoljenih članov dozda nepostavno zavlačuje. Deželni šolski svet je tukaj za ljudstvo, zato prosimo, c. kr. notranje ministrstvo blagovoli istemu nujno zaukazati, da izvrši svoje dolžnosti. — Gornja Radgona, dne 25. junija 1913. — Sledijo podpisi.

l **Sv. Jurij** ob Ščavnici. Dne 29. septembra t. l. je priredilo naše Bralno društvo Konstantinovo jubilejno slavnost, katere je nepričakovano dobro uspela. Občinstva se je zbralo toliko, da je bil gledališki prostor natlačeno poln. Č. g. M. Ratej po pozdravu razloži pomen igre: „V tem znamenju boš zmagal“. Igra je prav dobro uspela; vsi igralci in igralko so svoje vloge častno rešili. Igro: „Zakleta soba pri zlati goski“ so dekleta kaj dobro predstavljala. Pri prosti zabavi so nas naši pevci pod spretnim vodstvom g. Kocbeka, kakor tudi naši vrli tamburaši, prav dobro zabavali.

Slovenjgraški okraj.

s **Šmartno** pri Slov. Gradcu. Kar čudili smo se, ko je v nedeljo po prvem sv. opravilu naznanil Kacov krčmar, da pridejo v nedeljo, dne 13. t. m. Sokoli iz vseh krajev (Celja, Žaleca, Sv. Jurja ob južni železn.) in je prosil, da bi bili tako dobri in darovali v ta namen prostovoljne doneske. Pa komu in zakaj? Neka učiteljica po imenu Vranjek pobira mile darove. Ona hodi po hribih in nadleguje ljudi povsod. Ako res pridejo Sokoli od vseh vetrov, znabiti mislijo, da bo potem postalo Šmartno liberalni steber. Pa liberalcem je

tudi pri nas odklenkalo. Liberalci, ako se še tako močno prizadevate, vendar vam nič ne pomaga. Mi smo pristaši K. Z. in ji hočemo vedno zvesti ostati. Dostavke uredništva: Glejte dopis iz Vranskega, kjer so se Sokoli zavezali z nemškutarji.

s Razbor pri Slov. Gradcu. Izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 20. julija ob 3. uri popoldne na vrtu pri Žuželu 2 igri in sicer: „Kazen ne izostane“ in „Pri gospodi“. V slučaju slabega vremena se igri vršita naslednjo nedeljo.

s Šmartno pri Velenju. V nedeljo, dne 13. julija se vrši občni zbor Orla, oz. Mladeniške Zveze v Društvenem domu ob 3. uri popoldne. Mladenci in stariši, ste vabljeni k polnoštevilni udeležbi.

s Saleška dolina. V nedeljo, 20. julija priredi J. S. Z. troje zborovanj in sicer zjutraj ob pol 8. uri v Šostanju v cerkveni hiši. Ob pol 12. uri v Škalah v gostilni Ane Jerić poleg cerkve. Popoldne ob 3. uri pa v Velenju v Društvenem domu. Na vseh shodih poročajo gg. Ivan Zupan iz Trbovelj, dr. Vebie iz Celja in V. Zajc.

s Sv. Primož nad Muto. Tukajšnje bralno društvo ima v nedeljo, dne 13. julija t. l. ob 3. uri popoldne pri g. Pahteniku svoj letni občni zbor. Govorit pride g. Fr. Zebot iz Maribora. Primožani in sosede ste uljudno vabljeni, da se tega zborovanja udeležite v obilnem številu.

Celjski okraj.

c Celje. Na orglarski šoli bo sklep šolskega leta v nedeljo, dne 14. julija. Ob 7. uri bo sv. maša, pri kateri bo 27 gojencev popevalo. Nato bo v šolskih prostorih javno izpraševanje iz raznih učnih predmetov. Potem se vrši nastop učencev na orglah, glasoviru in na goslih.

Celje. „Narodni List“ se huduje v zadnji številki nad onimi slovenskimi starši, ki imajo svoja dekleta v Hausenbichlerjevem zavodu v Celju, v katerem se, kakor piše „Narodni List“, vzgajajo dekleta v nemškem duhu. V tem oziru damo „Narodnemu Listu“ popolnoma prav. Ali čudno je, da ta list nič ne okrtaja g. Robleka, bivšega poslanca Narodne stranke, ki ima tudi svojo hčerko v imenovanem zavodu. Ali je to lepo, če ima tak narodnjak, kakor hoče biti g. Roblek, svojo hčerko v zavodu, katerega gojenke so, kakor piše „Narodni List“, pri zadnjih turnarskih slavnostih obsipavale nemške turnarje s cveticami. G. dr. Kukovec, kaj porečete k temu, da pošiljajo prvaki Vase stranke svoje hčerke v take nemškonacionalne zavode?

c Celje. Poročilo samostojnih nemško-slovenskih nižjih gimnazijskih razredov prinaša slovenski spis prof. Kožuha, „Solčne ure“. Profesorjev je delovalo na zavodu 9 in 2 pomožna učitelja. Učencev je bilo 177 in učenk 5. Prihodnje šolsko leto se bo odprlo dne 18. septembra. Za vpisovanje in sprejemne izpite v I. razred je določen za jesen dan 16. september od 8—10. ure. Učenci za vpisovanje morajo priti pravočasno, spremljani od svojih staršev ali njihovih namestnikov. S seboj morajo prinesiti krstni list in šolsko naznanilo. Vpisovanje učencev v druge razrede se vrši dne 16. septembra od 10.—12. ure predpoldne.

c Hmelj. Letošnja gorka spomlad je bila zelo ugodna, tako, da je hmelj, ki je bil kmalu obrezan, že koncem sušca bil tu in tam za privezati. Potem je nastopil pravi zimski mraz v začetku aprila in je bilo soditi, da bodo morali čakati na druge poganjke, tako je ta mraz prve pokvaril. Pa zopet je nastala potem prava poletna toplota z ravno tako toplimi nočmi in kake tri do 4 tedne je hmelj rastel, da ga je bilo veselje gledati. Proti koncu majnika pa so se začeli bolj hladni dnevi z mrzlimi nočmi, tako, da je začel zopet hmelj rasti počasneje; tudi se je izgubila tista bujna oblika. Da se je še toliko razvil, kakor je sedaj, je vzrok, ker ni dosihmal še od nobene bolezni ali mrčesa, razven nekateri nasadi od bolh, bil napaden. Če se danes pogleda hmelj v Savinjski dolini, napravi utis zdrave rastline s precej obilnim evetom, pač pa s prekratki poganjki na vrhuncu droga. V celem bi bil hmelj soditi danes v Savinjski dolini, če ga delimo na desetine, sledeči: 2 desetini prav slabega in slabega, 4 desetine srednjega in 4 desetine lepega. Prav lepega se pa najde le tu in tam. Če bo vreme ugodno, imamo lahko še dobro srednjo letino, če bi pa vreme prihodnje dni ne bilo ugodno, se pa seveda vse poslabša, ker na nobeno rastlino vreme tako močno ne upliva kakor ravno na hmelj. Tudi se je po dolini že precej hmelja prodalo naprej, in sicer v začetku po 200 K, 100 K, zadnji čas ga plačujejo po 300 K. Hmeljar se povprašuje, ali bi ga dal ali ne. Za neko merilo k temu vprašanju naj bi služile te-le vrste: „Naprej kupčija“ ne more biti brez špekulanstva in ti so trojne vrste: Prvič ali špekulira pivovarnar, ki mu je rast hmelja po celem svetu iz poročil veliko bolj znana kakor pa pridelovalcem in špekulirala, da se sedaj po zmernih cenah preskrbi s hmeljem. Dalje ali špekulira trgovska hiša, ki ima tudi poročila od svojih agentov o rasti hmelja, da ga sedaj po ceni nakupi in v jeseni z večjim dobičkom pivovarnarjem proda. Zadnjič je pa tudi tu in tam kakšni mešetar, ki je kolikor toliko v hmeljski kupčiji izvežban, pa ga tudi na svoj račun kupuje. Dobiček iz „naprej prodaje“ bi imel prodajalec le v slučaju, če se od tistega časa, ko je hmelj prodal, vreme v toliko popravi, da se hmelja veliko več pridelala, kakor je kupec mislil, da se ga bo tačas, ko je hmelj kupil. Po navadi je pa v desetih slučajih komaj dvakrat, da bi hmeljar čez leto dražje prodal, kakor v jeseni, ko je hmelj že suh. Zaradi cene hmelju se bo pa tudi moralo upoštevati, da se bo tudi cena hmelju morala prilagoditi teku časa. Če je stalo pridelovanje hmelja pred 15. leti kg 60 vin., tako stane danes gotovo 1 K 20 vin., torej pri tej draginji, ko bi hmelj recimo 2 leti povsod dobro obrodil, ne bo mogel imeti dolgo cene 100 K za 100 kg, ker ga bodo morali pridelovalci radi stroškov pridel-

lovanja pač z drugimi pridelki nadomestiti. Iz tega je pač dovolj jasno, da je naprej prodaja po 100 K, 200 K, za hmeljarja slaba kupčija. — Fl. Rak.

c Petrovce. Pri nas se imajo v kratkem vršiti občinske volitve. Da se liberalna falitna stranka, kakor jo v novejšem času nazivljejo, pridno pripravlja, da zopet zaseje sovraštvo in prepir v naši občini, je povsem umevno iz tega, ker je prišel prejšnji četrtlet „generalni štab“ iz Žalca v osebah: Kukec, Pikel in ne več Cvikel, ampak neki mladi posojilniški pisar po imenu Senica, kateri so se ojunčili ter prepisali volilni imenik. Ljudstvo naše vasi, katero je videlo te žalske liberalne mladine, je ogorčeno povpraševalo, kaj da iščejo, ti liberalci morda res nimajo nobenega dela doma. Pa pravo je zadel oni, ki je rekel: Veste, Kukec Edi bo v jezi, da ni on kot volilec vpisan, svojo ženo iz volilnega imenika reklamiral. Ako bi ti žalski mladini tako pridno skrbeli za svoje občine, ne bilo bi treba tarnati davkoplačevalcem, da jim vedno višje občinske doklade naraščajo. Da se tudi naš „papa“ Lukač zanimajo za bodoče volitve, sledi iz tega, ker so že celi mesec junij z dolgo cigaro v ustih hodili kukat na občinsko tablo, če bi že skora čas, da se bomo pomerili s temi preklicanimi „klerikalci“, kateri vedno hočejo v naši občini gospodariti. Da pa bodo tudi za naprej gospodarili v kljub temu, da se debeli Turšek okoli hvali, da brez njega ne bi šlo naprej, bomo že poskrbeli zavedni pristaši katoliške stranke.

s Škofja vas pri Vojniku. Koncem julija se bodo vršile v naši veliki občini občinske volitve. Zavedni možje-volilci le na noge!

Vojnik. V celjski bolnišnici je umrla 15letna Nežika Lipovšek, učenka trgovske šole v Celju. Njeni telesni ostanki so bili prepeljani na vojniško pokopališče. Bila je mladenka vzornega vedenja in vedno odličnjakinja. N. v m. p.!

c Vojnik. Nemški nacionalni učitelj Zwerger je ustanovil v Vojniku iz slovenskih fantov nemški „Turnverein“. Za javne nastope pa ti telovadci še ne bodo tako hitro godni, ker jim pšenica vsled neugodnega vremena noče iti v klasje. Zavedni slovenski fantje, naprej z Orlom!

c Dramlje. Modri gospod župan drameljski ne razumejo nobenega špasa, zato so nam z ozirom na sanje našega somišljenika, priobčene v 25. šte. t. l., poslali ta-le popravek: 1. Ni res, da bi bil meni Jarnovič pripovedoval sanje, res pa je, da on meni ni nič pripovedoval. 2. Ni res, da bi Jarnovič imel mene edinega, res pa je, da jih ima veliko. 3. Ni res, da bi ga bil jaz o kaki zadevi v Jazbinah zagovarjal, res pa je, da ga nisem zagovarjal, ker sploh nič ne vem. — Dramlje, 25. junija 1913. — Tomaž Mastnak. — Tako modri g. župan skrbijo za zabavo naših čitatelev. Hvala jim!

c Vransko. Dne 3. julija so bile v našem trgu občinske volitve. Prvokrat je nastopila Kmečka Zveza samostojno s svojimi kandidati v drugem in tretjem razredu. Sicer nismo takoj prvič zmagali, toda, če se pomisli, da so napeli liberalci zadnje moči in da so v kljub temu zmagali z malimi večinami, smo lahko z izidom popolnoma zadovoljni. Liberalci so vedeli, da sami proti nam propadejo, zato so se zvezali z nemškutarji in socialnimi demokrati. Toda to zvezo so morali drago plačati. Izmed 12 občinskih odbornikov jih je polovica posilincev, dokaz temu je, da je 5 novizvoljenih odbornikov naročnikov „Štajerca“. Nekdaj naroden trg Vransko, kam si prišel po zaslugi liberalcev? Novi župan bojda misli proglasiti „Štajerca“ kot uradni list vranskih občinskih odbornikov. In za te posilincev so šli naši Sokoli v boj. Heil!

c Vransko. Liberalci in doslednost. Pred tedni je bil v „Slovenskem Narodu“ napaden nek tržan ter obkladan s primki kakor socialni demokrat, nemškutar, kateri naj gre nazaj v Nemčijo itd. Dopisnik je rotil svoje verne liberalne bratce, da ta ne sme nikdar in nikoli priti v občinski odbor. Toda kako smo se čudili, ko smo ga videli na kandidatni listi liberalcev, in še bolj, ko smo videli dopisnika „Slovenskega Naroda“ ponosno z glasovnico v roki glasovati za dotičnega. Stranka s takimi pristaši je pri koncu.

c Vransko. Liberalci so, kakor znano, veliki nasprotniki pobožnosti. Cerkev se najbolj boji, ob znotraj jo vidi k večjem na cesarjev rojstni dan, če ne zaspijo. Posebno radi zabavljajo čez pobožne ženske. Toda sedaj se mislijo poboljšati in v prvi občinski seji se bo storil sklep, da ne sme nikdo več napadati pobožnih žensk. Ko so bile namreč volitve razpisane, so liberalci obletali vse pobožne ženske in na različne načine iz njih izvabili pooblastila ter edino s pomočjo teh žensk in pa ker so imeli agitatorji vse polno glasovnic, katere so volilec vsiljevali, na razpolago, so zmagali v III. razredu. Toda liberalci sami niso bili nič kaj veseli te zmage, razen par nezavednih iz Osredka, ker so vedeli, da je bila to zadnja njihova zmaga.

c Jurklošter. Jožef Horjak je prodal svojo gostilno in trgovino lastnici tukajšnje graščine, židovski trdkri Feliks Neuberger iz Reke za svoto 6000 K. — Sedaj bomo imeli 2 židovski trgovini in eno gostilno. Značilno pri tej prodaji je, da je imel gostilničar Horjak tudi kupce domačine, a je rajši prodal tujcu. Ali je denar tujca bolj imeniten?

p Roginska gora. Naš župan g. Štefan Žloj je dne 22. rožnika hudo obolel. Zdravniki iz Podčetrka in Slatine so preprečili nevarnost. Bog daj, da bi kmalu okreval!

c Celje. V nedeljo, 13. t. m. ob 3. uri popoldne priredi Izobraž. društvo v Celju „pri volu“ igro „Tihotapci“. Pridite.

c Galicija pri Celju. Prijatelj, kam greva v nedeljo, 13. julija? Nikamor drugam kot na Goro k Sv. Jederti, kjer se bo obhajala lepa nedelja. Popoldne ob treh pa priredi Izobraževalno društvo veselico v Cesarjevih prostorih. Na vspeodu bo govor, petje, igra „Tri sestre“ in prosta zabava.

c Sv. Jurij ob juž. žel. V nedeljo, 20. julija t. l. priredi tukajšna kmetijska podružnica svoje zborovanje. Zborovanje se vrši ob 3. uri popoldne v telovadnici ljudske šole.

c Griže pri Žalcu. V nedeljo, 13. julija zjutraj ob pol 8. uri se vrši pri g. Pikinu javen društven shod J. S. Z. Somišljeniki in kršč. delavci in vsa zavedna slov. mladina ter kmetje ste uljudno vabljeni. Poroča Vek. Zajc.

c Dobrna. V nedeljo, 13. julija priredi Bralno društvo s pomočjo Dekliške zveze igro štiridejanko „Dekla božja“, govor in več deklaracij. Prav prijazno vabimo vse prijatelje in prijateljice.

c Prostovoljna požarna bramba v Ljubnem ob Savinji obhaja slovesno dne 20. t. m. 25 letnico svojega obstanka. Ob tej priliki bodo več članov odlikovanih.

c Kmetijsko društvo pri Sv. Emi naznanja, da bodo imelo svoj izvanredni občni zbor, dne 27. julija ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. Volitev načelstva. 2. Volitev nadzorstva. 3. Zaradi oddaje posestva in razno. Odbor.

c Sladka gora Pri nas se bo vršil velik mladeniški shod v nedeljo, 20. julija. Ob enem praznujemo prvotno patronjo cerkve: sveto Marjeto s procesijo sv. R. Telesa. Veliko mladeniško zborovanje bo združeno s telovadbo Orlov ob Sv. Petra na Medv. selu.

Brežiški okraj.

b Brežice. Po Brežicah in okolici prodaja svojo modrost in Götzovo pivo znani junak Bieber. Rogoviliti je začel zopet menda iz same hvalečnosti do mnogoštevilnih slovenskih odjemalcev Götzovega piva. Ako misli trdka Götz, da je to v njeno korist, se moti. Za nas Slovence je že to dovolj, da njen nastavljenec rogovili zoper nas. Naj ga pošljejo med Nemce na Sr. ali Gornje Štajersko! Pa tam Götzovega piva nihče ne pije!

b Brežice. Minulo nedeljo sta prišli 2 dekliški Marijini družbi iz Zagreba na izlet v Brežice. Pri Sv. Roku so imele sv. mašo, med katero so same lepo pele; nato so šle na Kranjsko na „Grič“ obedovat, uživale krasen razgled od Sv. Vida čez Štajersko, Kranjsko in Hrvaško, prepevale in se pogovarjale s tovarišicami, ki so iz Brežic došle tja k njim. Za sklep so pa v farni cerkvi imele pete litanije ter se proti večeru ob najlepšem vremenu vesele vrnile. Podobni izleti bi se lahko ponavljali vsako leto ter bili za Hrvatice in Slovence koristni in poučni!

b Dekliški shod. „Od Sevnice pa do Dobove“ — kličem po narodni pesmi — pripravite se, dekleta, za prihodnjo nedeljo, da v velikem številu prihitite na Videm, kjer si boste določile načrte za nadaljno delo ter se utrdile v svojih nazorih in sklepih. Vsaka članica Marijine družbe in Dekliške zveze naj smatra za svojo častno nalogo, priti na Videm, pa pripeljati še druge s seboj! Služba božja se začne ob ½11. uri, kmalu nato zborovanje. Prvič imajo posavska dekleta priložnost, slišati slovitega govornika in mladinslujba č. g. dr. Hohnjeca! Shod bo ob vsakem vremenu!

b Rajhenburg. Velika je hudobija, ki vodi naše liberalce v boj zoper g. župnika Cerjaka. Sam peklensček bi si ne mogel izmisliti večjih lumparij, kakor so si jih izmislili ti hudobneži o blagem gospodu. Ako bere človek v umazanem liberalnem časopisu razne dopise iz Rajhenburga in ne pozna gospoda župnika Cerjaka, si mora res misliti, da je ta gospod eden največjih brezvestnežev pod milim nebom. Tako peklenško hudobna je ta pisava. Ukrasti mu dobro ime, zatreti njegov upliv in škodovati sploh cerkve se tikajočim stvarjem, to je njihov zlobni namen. Ne pride nam pa niti na misel, da bi s temi vrsticami prali in opravičevali g. Cerjaka. Saj ga pozna večji del izobraženstva na Spodnjem Štajerskem in na Kranjskem kot moža-poštenjaka in kot najvestnejšega duhovnika. Priprosto ljudstvo ga pa spoštuje nad vse zbog njegovih nenavadnih vrlin. Zato pa tudi upamo, da, celo prepričani smo, da vzbujajo ti grdi napadi na njega po časopisu tudi v sreih liberalnih čitatelev le stud nad liberalnimi rajhenburškimi klevetnicami. Zanimati bi pa utegnili koga, kdo da so tisti ljudje, ki se trudijo v zadnjem času noč in dan, naravnost posredno, da bi ponizali pred svetom našega gospoda. To so možje izvanredne „poštenosti“. Eden ima še dandanes z ukradenim petrolejem umazane roke, in vest mu ne da miru in pokoja, ker si je res „v pregrešnem pohlepu po denarju“ pri svojih višjih s pomočjo neresničnih pobotnic pridobil lepo svoto zlatih cekinov. O te ne srečne drve! Drugi „kavalir“ ima na vesti prigovarjanje h krivemu pričanju napram uradni osebi, da bi se tako s tajinstvenim plaščem pokrilo neko časasno poneverjenje in še marsikaj drugega. Tretji najbolj odkrit „značaj“ cele fare je stal svoje dni na čelu bandi, ki je nameravala našima somišljenikom, g. Avseniku in g. Pohletu, onesnažiti hiše z gnilimi jajci in s črnim. Zabrnil je to podlost on, kateremu danes očitajo tisti ljudje po časopisu neznačajnost. Četrti se dela najboljšega kristjana pred Bogom in pred ljudmi, a prepojen od „vzvišenih sokolskih idej in ciljev“, bije ob mizo, da ne bo nikdar več prejel sv. obhajila. Da bo veljala njegova trditev, zabeli jo še povrhu z drvarskim „permojkršendušem“. V ostudnih napadih na gospoda župnika Cerjaka se pa v lepi luči kaže tudi črna liberalna nehvaležnost. Med njegovimi obrekovalci se namreč nahajajo tudi ljudje, ki so skozi dobo več let polnili praznoto svojih želodčkov s „farškim“ kruhom. Bilo je to v deškem semenišču v Mariboru. Seveda že tedaj do „pravega prepričanja“ došlim je naenkrat nehal dišati na „ne-nasitno farško bisago in malho“ jih spominjajoči kruhek, zato so si izvolili čisto svobodno drugi poklic, da lahko delajo sedaj v Rajhenburgu protifarško politiko. Silijo nam še druge vrline naših liberalcev v pero. A za danes naj zadostuje to. Če bo treba, pri-

de še marsikaj na vrsto in tudi imen ne bomo več prikrivali. Če Vas, gospod župnik Cerjak, torej taki ljudje blatijo po njih vrednem časopisu, naj Vam to ne greni življenja, ne slabi že itak rahlega zdravja. Nikdo ne more dati, česar sam nima. Ti ljudje imajo smrdljivega gradiva dovolj na svoji vesti, zato pa ga tudi lahko trošijo na okrog. Kar je pa poštenih tržanov in faranov, se jim stadi v dno srca gonja te zdvijane druhali zoper Vas in Vas tem bolj ljubijo, tem bolj spoštujejo. Dobro namreč vedo, da ste v teku svojega dosežanega bivanja in delovanja v Rajhenburgu storiili toliko dobrega za faro sploh in za trg posebej, da tega ne uničijo Vaši nasprotniki niti v stoletjih, in če jim pride tudi sam satan iz pekla na pomoč. Ljubi Bog Vas nam ohrani še mnogo, mnogo let v strah in trepet rajhenburških antikristov!

b Pišce. Dne 23. junija smo pokopali od vseh ljubljene in spoštovanega Janeza Jeršiča. Rajni je dne 5. aprila t. l. dopolnil 90 let. Bil je dober katoličan in zvest vojak domovini. Poznal je dobro očeta Radeckiga in se je udeležil 3krat krvave vojske na Laškem. Ganljivo je znal pripovedovati o svoji vojaški službi, katero je zvesto izvrševal celih 8 let. Naj v miru počiva!

Najnovejše.

Na Balkanu. Po zadnjih poročilih: Z bolgarsko-grškega bojišča ni novih poročil. General Ivanov je zopet pri bolgarskih četah ob grški meji ter ima nalogo, da za vsako ceno zabrani nadaljnje prodiranje Grkov, ker bi sicer prišli za hrbet oni bolgarski armadi, ki stoji pri Skoplju nasproti Srbom. Da je grško prodiranje otežkočeno, so Bolgari za sedaj uničili vse mostove.

Tudi z bojišča pri Skoplju in Kumanovem, kjer si stojita glavni armadi Srbov in Bolgarov nasproti, ni novjših poročil. Po splošnem mnenju je tamkaj nastal po velikanski borbi na Ovčjem polju kratek odpočitek, na kar se bo vršila odločilna bitka. Bolgarska poročila pravijo, da se bo ta odločilna bitka vršila v najkrajšem času.

Za Srbe neugodna poročila prihajajo s severa. Tudi srbska poročila pravijo, da so Bolgari na več krajih vdrla na srbsko zemljo in zavzeli srbske kraje. Železnica med Pirotom in Nišem je razdejana, istotako med Vranjo in Nišem. Srbi pravijo, da so to zvezo sami uničili, da na ta način otežkočijo prodiranje bolgarskih čet, bolgari pa trdijo, da so oni uničili zvezo. Srbska poročila zanikujejo, da bi Zajčar že bil zavzet, pač pa priznavajo, da je padel Knježevac v bolgarske roke.

Brzojavna in telefonična zveza med Belgradom in bojišči je pretrgana, vsled tega dobivajo v Belgrad poročila po brzih selih in — po nepoklicanih osebah. Ni čudno, da se širijo najstrašnejše vesti po mestu, n. pr. da je prestolonaslednik vjet, da je njegova armada razkropljena, da je že 5 srbskih divizij uničenih itd. Seveda je to le domišljija prestrašenih ljudi, ki so videli velikanske borbe, a niso bili zmožni, presoditi končnih uspehov in neuspehov.

V Belgradu se je zraven vsega tega še prikazala tudi kolera in baje tudi med armado.

Listnica upravnistva.

I. S. B. P.: Plačano.

Listnica uredništva.

G. Nemec, Dragotinci: Vaša bolestna žalost zaradi opazke o dotični osebi je nepotrebnost, ker se niti najmanj ni mislilo na Vaš shod, o katerem smo dobili sedaj iz Vaših rok še prvo poročilo. — Kunova: Brez podpisa, roma v uredniški koš. — Sv. Lovrenc na Dravi: polju: Omenjeno neverjetno. Naj nastopi urad, ako res tako. — Sv. Bolfenk na Kogu: Hvala! Za tokrat preobširno. Pozdrave! — Banovci: Zakaj se ne podpisate, ko veste, da zdrkne vsak tak dopis v globoko žrelo uredniškega koša. — Središče: Sprejeli, toda to ni Vaša pisava. Kako to? — St. Peter nize Maribora: Dopis o bratovski izročili uredništvu „Glasnika“ Ostalo pride. — Klanc-Dobrna: Vendar preobširno. — Sv. Bolfenk v Slov. gor., Sv. Ema, Zreče, Mestinje, Kamnica, Cirkovec, Trbovlje: Prihodnjic. — Vsem drugim dopisnikom: Dopisi, ki niso objavljeni, so se morali radi pomanjkanja prostora odstaviti za prihodnjic ali so prišli prekasno.

Graško tržno poročilo.

Sejem z rogato živino dne 3. julija 1913. Cena je bila za 100 kg žive teže: glavni voli, tolsti 94—110 kron (izjemoma 116 kron), poltolsti 82—92 kron; suhi od 74—80 kron; voli za pitanje od — do — K; klavne krave, tolste od 72—84, poltolste od 52—68, suhe od 40—48, biki od 66—92, dojne krave od 4. teleta od — do — K, čez 4. tele od — do — K; breje krave od — do — K; mlada živina od 72 do 92 kron. Kupčija slaba, cene nazadujejo.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 0'96, K 1'08; teleta la (izjemoma cena od K — do K —); mlade svinje od K 1'48 do K 1'58; nemške pitanske svinje od K 1'46 do K 1'48; ogrske pitanske svinje la od K — po K —; ogrske pitanske svinje IIa od K — do K —; mesne svinje od K 1'36 do K 1'44; bosnjaške pitanske svinje, suhe, od K — do K —; ovce od K —50 do K —80; kozliči in jagneta od K 5— do K 10—. Kupčija slaba, cene nazadujejo.

Naznanilo.

Ker pride pri nas običajni sejmski dan 20. julija letos na nedeljo, zato se sl. občinstvu uljudno naznanja, da se bo sejem vršil dan pozneje, t. j. v ponedeljek, 21. julija. K obilni udeležbi vabi občinski odbor.

Sv. Marjeta ob Pesnici.

Župan:

Baumgartner.

868

Ako še niste, pošljite naročnino!

Vaša žena ima prav

če trdi, da je kot ustna in izpirajoča voda, kot toaletno sredstvo najboljše in najcenejše pravo

levovo franc. žganje

z mentolom. To domače sredstvo se je najboljše obneslo proti glavi in zobobolu, potenju rok in nog, izpadanju las, za odpravo luskin itd. Originalna steklenica stane samo 44 vin. velika steklenica K 1'10, posebno velika 2 kroni 20 vinarjev. Dobi se v vseh lekarnah in trgovinah.

Aleksander Kalmár,
Dunaj II/2.

Severni kolodvor. Poštne pošiljatve po poštnem povzetju od K 4'40 naprej.

Kmečka žaga na močni vodi

na Spodnjem Štajerskem, s konstantno vodno silo (30 konjskih moči), s hišo in gospodarskim poslopjem, 1½ orala izvrstnega zemljišča v gozdu in jako obljude-nem kraju, sposobnem za zidavo kmečkega mlina, se pod ugodnimi pogoji proda. Ponudbe naj se pošiljajo pod „Kmečka žaga 1913“ na anončno pisarno, Rudolf Gaisser, Maribor. 820

Kmečko posestvo

Dobro ohranjeno hišo z gospodarskim poslopjem, obsegajoče 15 oralov njiv in travnikov najboljših vrste, 15 oralov rodovitnega gozda, ležeče v rodovitnem kraju na Spodnjem Štajerskem, se pod ugodnimi pogoji proda. Ponudbe naj se pošiljajo pod „Kmečko posestvo“ na anončno pisarno, Rudolf Gaisser, Maribor.

Lepo veleposestvo

v župniji Hoče, meri blizu 100 oralov najlepše rodovitne zemlje, se radi družinskih razmer skupno ali na več delov (na posestvu je več hiš) po ceni proda. Kupec dobi vso mnogoštevilo živino, stroje kakor vse izborna urejene premičnine. Na posestvu je krog 40 oralov lepega polnega gozda in krasen travnik. Ker je posestvo zelo dobičkanosno, bi bilo zelo priporočljivo, da bi to posestvo, ki leži v neposredni bližini Maribora, zanimalo slovenske kupce, kateri imajo prednost. Kupci se naj obrnejo na upravnistvo Sl. Gosp. pod naslovom „Slovensko veleposestvo“ št. 867.

Resnično redka prilika za nakup manjšega posestva, na lepem solčnem kraju, ki meri 8 oralov. Hiša z 2 sobama, polovica zidana, dve shrambi, klet, vse v dobrem stanju. Gozd, njive za vse pridelke rodovitne, travišče, star vinograd ki še rodi ter veliko sadnega drevja žlahtnih vrst, sliv se dobi 9—10 hl. in 13—14 mernikov orehov; tudi za pijačo je dosti jabolk in hrušek; redi se 1—2 govedi in 5 6 svinj ali še več; oddaljeno od postaje eno slabo uro in pol ure farne cerkve, vse skupno in se proda za 4200 kron. Več se izve pri lastniku g. Dolenc, Lovnik, p. Poljčane. 815

HENRIK MATIČ

--- CELJE ---

Kolodvorska ul. 7

priporoča svojo obilno in vedno svežo zalogo

špecerijskega blaga

posebno kave

od najcenejše do najfinejše vrste, vedno sveže žgane, ter po znižanih cenah od svetovnoznane trdke

kave in čaja

JULIJ MEINL

DUNAJ. 851

Išče se mizarski pomočnik in učenec. Franc Edelstein, mizarski mojster, Kaiserstrasse 18. 846

XXXXXXXXXXXX

Loterijske številke.

Trst	2. julija 1913	1	7	87	11	68
Dunaj	5. julija	10	88	74	7	26

MALA OZNANILA.

Pojasnila o inseratih daje upravnistvo samo tistim, ki priložijo znamko za 10 vin.

Zelo ugodna prilika za upokojenega duhovnika ali tudi trgovca! Lepa zidana prostorna hiša v neposredni bližini sloveče romarske cerkve se pod zelo ugodnimi pogoji proda. Cena in pogoji se izvedo pri lastnici: J. Sattler na Črni gori pri Ptuj. 804

Vešče zastopnike, ki bi obiskovali zasebne odjemalce, išče proti visoki proviziji tovarna za suknjo. Nemško pisane ponudbe naj se pošiljajo na sledeči naslov: Postfach Nr. 11, Mnichovo (München-grätz) Češko. 799

Trgovina pri cerkvi v sredini Slovenskih gor

se da z vsemi potrebnimi prostori in stanovanjem vred takoj v najem. Prostor je za vsakega trgovca izboren. Najemnina nizka. Ponudbe na upravnistvo Slov. Gosp. pod šifro „Slovenske gorice“. 802

Lepo posestvo z gospodarskim poslopjem in čebelnjakom se takoj proda v Pobrežju, Zvettendorferstrasse 67, pri Mariboru. 797

Proda se malo posestvo, deset minut od kolodvora St. Jur ob juž. žel., blizu deželne kmetijske šole, ob glavni cesti; hiša je enonad, stropna, veliki vrt, velika njiv-travniki in lep gozd. Proda se po zelo nizki ceni. Več se izve v Katoliškem domu. 801

Proda se radi družinskih razmer velika gostilna v mestu na Sp. Koroškem. Gostilna ima 12 sob, realno koncesijo, moderno, novozidano dvorano, senčni vrt, kegljišče za kurit in travnik. Gostilna je ena najboljših v mestu. Ako bi bil kupec mesar, bi bilo jako priporočljivo, ker je bila nekdanj mesarija. Resni kupci naj se ogledajo pri Francu Mavhler, živinorejski inštruktor v Velikovu na Koroškem. 805

Razpošiljalnica?

Terezije Tikal

Brezová—Morava

se cenjenim čitateljem našega lista pri nakupu vseh moškega, ženskega, volnenega, lanenega in perilnega blaga (šofa), kanafasa, cefirja itd. toplo priporoča. Vzorci se pošiljajo poštino prosto. Pošiljatve čez 20 K. prosto. 682

Djaki se sprejmejo 1913/14 v dobro in zanesljivo hišo. Kje, pove upravnistvo. 753

Krasen prostor za trgovce!

Pri neki farni cerkvi na križišču treh cest se da v najem krasen prostor za trgovino. Obširni prostori, obstoj sigurne. Cena nizka. Prednost imajo katoliško-narodni trgovci. Ponudbe pod „Dravska dolina“ na upravnistvo. 780

Slovinci! Obrtarki!

Kdor hoče kupiti lepo hišo s 5 orali najlepše zemlje v lepem kraju ob jezikovni meji, blizu župne cerkve, naj se obrne na naše upravnistvo. 791

Lepo posestvo v Mariboru, pripravnost za vsako obrt z lepim vrtom in njivo z večimi stanovanji se pod jako ugodnimi pogoji takoj proda. Več se izve pri lastniku, Maribor, Khislasse 3. Prvo nadstopje. 814

Na prodaj je hiša

ob-terjeja iz 6 sob, dveh kuhinj in ene kleti. Zraven je pet drvarnic, vrt, nekaj rodovitnega sadnega drevja in vodnjak. Hiša stoji v Čretu št. 80 ob okrajni cesti Celje—Teharje in je četrte ure od Celja oddaljena. Cena 11.000 K. — Pojasnila daje Jakob Stante, nadučitelj v pok. Proseniško št. 2 pošta St. Jur ob juž. žel. 806

Mlad vrtnar, zmožen prevzeti službo pri kaki grajščini ali vili, želi spremeniti službo. Naslov pri upravnistvu tega lista pod šifro „vrtnar“. 834

Družinske hiše

novozidane, 6 minut od glavnega kolodvora v Mariboru se pod ugodnimi pogoji prodajo. Vpraša se pri g. Maček, Krčevina pri Mariboru št. 187. 419

Mlinarji pozor!

Zaradi prenovljenja svojega mlina in žage za električno silo, prodam sedaj svoj še čisto novi 12/15 PH motor, kateri se goni s surovim oljem, katere moč je v teh časih najcenejša, prav po nizki ceni in ugodnimi pogoji. Na vprašanja odgovarja Alojz Hibler, Gornja Radgona. 836

V večjem trgu, kjer je velik promet, je oddati gostilno in mesarijo v najem, eventualno se tudi proda. Naslov pove upravnistvo „Slov. Gospodarja“ pod št. 835. Priložiti je znamko za odgovor.

Vsem gospodinjam!

Ako želite kupiti dobro in sveže špecerijsko blago in vse vrste semen po zelo nizkih cenah, potem pojdite samo v že nad 40 let obstoječo trgovino s špecerijskim blagom in semeni Ivana Sirk v Mariboru, rotovž, Glavni trg. 611

Lepa posestva se prodajo in sicer kakoršno kdo hoče. Cena je od 8000 kron naprej do 50.000 kron, povsod vsega dovolj. Oglasiti se je pri Matiju Žizek v Kamnici pri Mariboru. 8

Proda se lepa novozidana hiša, nova uta za krave in svinjski hlevi, vodnjak pri hiši, zraven vrt, 10 let davka prosta hiša z dvema sobama, kuhinja, klet itd., vse čedno in močno zidano, bila je tam poprej trgovina, je med dvema cestama na oglu, 10 minut od postaje Slivnica. Proda se pod zelo ugodnimi pogoji zavoljo selitve. Več pove posestnica Ana Grašič, Hotinja vas št. 56. 827

Trgovski pomočnik več špecerijske in manufakturne stroke, spreten prodajalec, išče službe v kaki večji trgovini s 15. julijem ali tudi pozneje. Ponudbe se naj pošljejo na naslov: „Bodočnost“ poštino ležeče, Sv. Jurij ob Ščavnici via Radgona. 837

Priden učenec in pomočnik za čevljarstvo obrt se sprejme pri Jerneju Sternad, čev. mojstru v Rošpahu, župnija Kamnica. 841

Lepo posestvo s celim gospodarskim poslopjem, njive, sadonosnik, vinograd, se za 3600 kron proda. Več pove lastnik g. Koronik Mat., Sv. Peter pri Mariboru. 873

Osemnajstleten mladenič, izobražen, išče službe v kakšni pisarni. Naslov v upravnistvu. 874

Enonadstropna hiša v St. Jurju ob juž. žel. v gornjem trgu št. 7, nasproti pošte s 7 sobami, za vsako obrt pripravnost, s hlevom, vrtom se takoj proda. Vpraša se Podlehnik pri Ptuj, hiš. št. 102. 877

Kl. vir se po ceni proda. Maribor, Bismarkstr. 19, II. nadst. 875

Na prodaj je enonadstropna hiša s pekarijo, ki je tudi sposobna za trgovino mešanega blaga v trgu Konjice. Cena 35 tisoč kron. Da se tudi v najem za trgovino. Naslov: A. Podgoršek, pekarija Konjice, hiš. št. 45. 886

Hiša (vila) blizu Maribora v najprijetnejšem, mirnem kraju, 8 minut od mestnega parka z dvojnimi stanovanjem, balkonom in verando 1100 m v rta se proda. Prilika za penzionista. Več v gostilni pri „Pošti“ (Meden), nasproti glavnemu kolodvoru, Maribor. 879

Posestvo četrte ure od mesta, pripravnost za mlekarstvo, se proda. Vpraša se na upravnistvu pod št. 760. (Znamka za 10 v). 760

Malo posestvo četrte ure od želez. postaje in farne cerkve v Poljčanah se proda. Hiša, 2 svinjaka, 1 kravji hlev, sadonosnik, vrt in njiva. Vse v dobrem stanu. Pripravnost za penzionista ali obrtnika. Cena K 3.400. Vpraša se pri g. Joško v Peklu. 868

Dobrodoča gostilna z šest orali dobre zemlje se pod ugodnimi pogoji zaradi boleznih gospodarja proda. Vpraša se pri J. Kumnič gostilničarju v Sl. Bistrici. 852

Surovo maslo

kupuje v vsaki množini mlekarja Waasen, Graded, Jakominigasse 106. 819

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom.

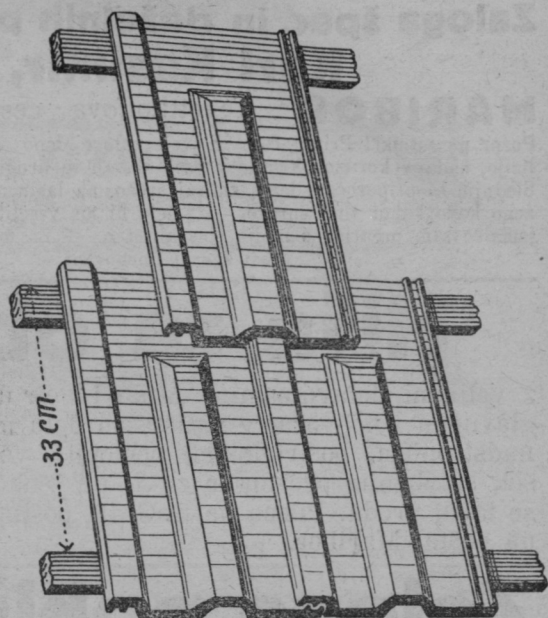
Brez odprtih navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami.

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

698

Spretni zastopniki se sprejmejo.



Zahvala.

Ko je ljubi Bog po svojem svetem sklepu poklical iz tega sveta našo dobro in nepozabno ženo oziroma predrago mater

Marijo Jerovšek roj. Zorko,

posestnico v Spod. Novivasi pri Slovenski Bistrici, nam je došlo v našo veliko tolažbo neštivilno izrazov ljubezni polnega sočutja, ob enem z zagotovilo molitve za dušni blagor preblage rajke, za kar tem potom izrekamo vsem svojo najprisernejšo zahvalo. Posebno se najtopleje zahvaljujemo Premil. in prevzvišenemu knezu in škofu dr. Mihaelu Napotnik za ljubeznjivo tolažilno pismo; preč. g. dekanu Francu Bohak za ganljivi nagovor ob grobu; veleč. g. kaplanu Ivanu Alt za duhovno tolažbo predrage rajke v njeni dolgotrajni bolezni; veleč. gg. duhovnikom dr. Hohnjecu, dr. Korošcu, J. Finku, M. Medvedu, A. Cilenšku, Fr. Heberju, A. Šebatu, Fr. Muršiču, K. Kumerju in I. Slana, da so zadovoljno s svojo pristotnostjo povečali pogreb in sprevod; cenj. obitelji dr. Lemež za krasni nagrobni venec, vsem sorodnikom, znanem in prijateljem, posebno pa še blagim sosedom, da so v tako ogromnem številu prihiteli od blizu in daleč ter nepozabno rajko spremili k zadnjemu počitku. Bog plačaj vsem to ljubeznjivost, dragi rajki pa podeli večni mir in pokoj. Žalujoča rodblina Jerovšek.

Goričar & Leskovšek, Celje

Graška ulica 7 — podružnica Retovška ulica 2.

Spomladna in poletna sezona:
Nahrbtniki (Rucksäcke) v veliki izberi po raznih cenah.
Čaše iz papirja in aluminija.
Za veselice: konfeti, serpentine, papirnati krozniki, servijete.
Lampljoni, predmeti za šaljive pošte in srečolove.

Tovarniška zaloga šolskih in pisarniških potrebščin.

Lastna zaloga ljudskošolskih zvezkov in vseh tiskovin za urade.

Nagrobni venci in traki.
Dopisnice savinjskih planin in druge.

Solidno blago.

Nizke cene.

Točna postrežba.

Franc Pleteršek,

zaloga pohištva

Maribor, Koroška cesta št. 10
nasproti Cirilove tiskarne

priporoča svojo bogato zalogo poliranega, motno iz trdega lesa nareto pohištvo, za spalnice, jedilnice in kuhinje. Divane, vložke, matrace, stole in ogledala. Otroške železne postelje. Vse domače delo, solidno tako, da je vsaki odjemalec zadovoljen. Prav nizke cene. Krščansko ljudstvo kupuj pri Slovencu.

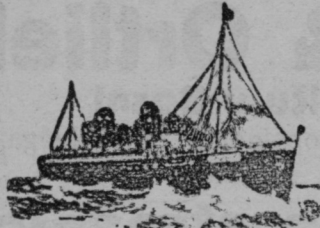
Svinjerejec, ki se boji, da bi mu prešli, ali radi vročine zboleli in končno poginili, naj si preskrbi priznano dobro odvracevalno sredstvo proti kroničnemu prisadu in rdečici prašičev

Phenol,

katero pošilja lekarna

»pri angelju varihu« M. A. Sirak v Mariboru, Tegetthoffova ulica 33. 766

Samo 5 dni vozijo brzoparniki francoske prekomorske družbe iz



Havre v Newyork

najkraj. in najhit. vožnja.

Veljavne vozne listke (Šifkarte) za potnike v Ameriko in vozne listke za potnike iz Amerike nazaj v domovino izdaja edino

Ed. Smarda :: Ljubljana

konces. potovalna pisarna Dunajska cesta 18

v hiši Kmetske posojilnice, nasproti znane gostilne „Figabirt“. 375

J. Fauland v Ptuj

trgovina z manufakturnim blagom se vsem priporoča. 576

Moega priznalna pisma pričajo o izborni kakovosti

balzama proti protinu in revmatizmu,

zdravila ki ga izdeluje lekarnar Sirak. Izvrstno sredstvo proti vsaki vrsti protinu in revmatizmu, izpahom, trganju v bedru itd. Izvirne steklenice po K 150 se dobijo v lekarni »pri angelju varihu«, M. A. Sirak v Mariboru, Tegetthoffova ulica 33. Dnevno razpošiljanje po pošti. 767

Razpošiljalna in zaloga vsakovrstnih

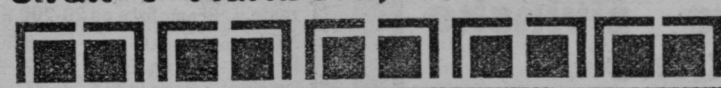
dalmatinskih vin
J. Matković,

Celje Glavni trg 8
Zahtevajte cenike!

529

Hitra pomoč je gotova pomoč,
zato naj noben posestnik konjev ne pozabi kupiti gotovo učinkujoči
konjski kolik-balsam.

Cena steklenice 40 vin., 10 steklenic K 3'60.
Ravnotam se dobi olje proti muham in komarjem, ki nadlegujejo konje in govejo živino. Steklenica 50 vin. Dnevno razpošiljanje po pošti.
Lekarna »pri angelju varihu« M. A. Sirak v Mariboru, Tegetthoffova ulica 33.



Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju. Po 14 dneh se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno.
(Jamstvo 3 leta.)

14 karatni zlati prstani	4'—
14 karatne zlate ure za gospode	4'—
Srebrne ure	K 6'50
Srebrne ure s 3 srebrnimi pokrovi	9'50
Pristne tula ure dvojno pokrovo	13'—
Ploščnate ure iz kovine	6'—
Srebrni pancer-verižice	2'—
14 karatne zlate verižice	20'—
Amerikanske zlate double-ure	10'—
Goldin Roskopf ure	4'—
Prave železničarske Roskopf-patent.	
Prava nikeln. točno na min. idoča	K 5'—
14 karatne zlate ženske ure	19'—
Viseče stenske ure na nihala	10'80
Kuhinjske ure	2'40
Budilke	3'—
Budilke z dvojnim zvonom	3'50

A. Kiffman, Maribor M. 49
Velika tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Kupci pozor!

Za trgovce.

Na prodaj je manufakturna in špecerijska trgovina z lepimi gostilniškimi prostori in sobami za tuje v nekem obmejnem mestu, in sicer na zelo ugodnem prostoru na glavnem trgu. Zraven je tudi nekaj posestva, njiv in travnikov. Trгоvec bi lahko prav dobro izhajal, ker ni v celem mestu nobene slovenske trgovine.

Sedlarji pozor!

Zelo dobro idoča sedlarska obrt v večjem kraju se proda s hišo vred za 14.000 K.

Graščinsko posestvo

z več poslopji in 130 ha polja, travnikov in gozdov se takoj proda za 120.000 K. Samo živ inventar je vreden do 20.000 K. Posestvo se tudi lahko parcelira.

Dobro idoča gostilna, trgovina in prodaja tobaka

poleg župne cerkve v večjem kraju na Štajerskem se proda. Hiša je enonadstropna, novozidana in jako prostorna. Cena okoli 26.000 K.

Proda se

gostilna v nekem mestu. Gostilničar, ki bi bil obenem tudi mesar, bi prav dobro izhajal. Cena gostilne s hišo vred je 31.000 kron.

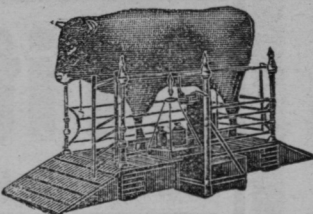
V vseh navedenih slučajih se je obrniti na pisarno „Slovenske Strazhe“ v Ljubljani. Priloži se naj znamka za odgovor.

Prva slovenska izdelovalnica mostnih, živinskih in drugih tehnic za trgovino in obrt, stav. in umet. ključavničarstvo

Ivan Rebek

Celje, Poljska ulica št. 14

priporoča svoje tehnične. Ilustrovani cenik na razpolago brezplačno in franko. 798
Sprejem tudi vsakovrstna popravila tehnic in utež.



Serravallovo železnato kina-vino



Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlikovna lika in častni diplom k zlati kolajni ::
Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescence. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izborjen okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcelona.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra 4 K 2'60 in po 1 liter 4 K 4'80.

LISTEK.

Izgnanci.

(Povest iz prvih časov krščanstva).

(Dalje.)

„Svoje zadnje moči bom zastavil za vaju.“
„In kakšno plačilo si si izprosil od moje izvo-
ljenke?“

„Dala mi je svobodo in denarja, kolikor hočem;
toda upam še na drugo, višje plačilo.“

„Ali more suženj želeči kaj drugega kakor to,
kar ti je dala Florencija?“

„Njeno ponudbo sem odklonil. Da, Gospod, je
višje plačilo, hvalil bom nebesa, če mi ga dobrotno
podelijo!“

„In kaj bi bilo to?“ je vprašal Faustin, ki je
vedno bolj strmél.

„To bi bila milost skupnega mučeništva s svo-
jim očetom.“

„Da bi torej ž njim umrl?“ je vzkliknil mlade-
nič.

„In da bi ž njim, okrašen z zmagoslavnim ven-
cem, prišel v blažena nebesa.“

Faustin je sklonil glavo in se globoko zamislil.
Hipolit pa se je zopet odstranil, da ne vzbudi pozor-
nosti paznika, ki je moral jetnike prepeljati in oddati
upravitelju rudnikov.

Pri svoji lahkomišelnosti vzgoji ni imel dosedaj
mladi patricij niti časa niti veselja za resno premiš-
ljevanje ali celo za globoka verska vprašanja. O od-
povedi, o žrtvah iz višjih nagibov, iz ljubezni do Bo-
ga, ni imel nobenega pojma. In sedaj je našel moža,
starca in mladeniča, oba iz najnižjih ljudskih slojev,
ki govorita mirno o največjih žrtvah, katerih je člo-
vek sploh zmožen. Faustin si tega drugače ni mogel
razlagati, kakor z mislijo, da sta moža verska prena-
petneža, katerima bo trdo delo v rudnikih gotovo pre-
gnalo njuno prenapeto navdušenost. Predno bo minil
teden, bo suženj izginil in potem bo moral sam poleg
svojega dela prevzeti še delo za starca. Hipolit bo
sporočil Florenciji, da sem umrl in bo poleg osvobo-
ditve zahteval še drago plačilo za navidezne usluge.

Istočasno, ko je mislil Faustin na sužnja, je mi-
slil tudi ta na Faustina. Toda njegove misli so bile
čisto drugačne.

Ali ni to čudežna in milostna naredba božje pre-
vidnosti, si je mislil Hipolit sam prt sebi, ki je pri-
klenila tega mladega gospoda na našega častitljive-
ga očeta, da ga s telesnimi verigami oprosti duševnih
spon, s katerimi sta zmota in praznoverstvo uklenila
njegovo dušo? Ali ne morem tudi jaz nekoliko pripo-
moči, da se približa krščanstvu? — O, ko bi mi bilo
odločeno, da odkupim s svojim življenjem njegovo du-
šo in pridem s tem svetim plenom pred prestol božji!

Isto nado in isto željo je gojil pobožni škof. Bog
naj bi s to nesrečo zlomil ponos patricijev in mu ome-
čil srce ter ga napravil sprejemljivega, potem pa bo
njegova dolžnost, da kot svečenik Gospodov poseje v
to srce seme resnice. In kako srečen bi bil, ko bi mo-
gel to setev poskropiti s svojo krvjo!

Hipolit je v svoji ljubezni polni udanosti skrbel
za svojega novega gospoda in je sklenil vse storiti, da
bi mu olajšal trdo usodo ter ga na ta način polagoma
pridobil za-se. Poncijan pa je porabil vsako priliko,
da razžene mladeniču tesno prirojene predsodke in
zmote z žarki resnice. Ta trud je imel že med vožnjo
ta uspeh, da je začel Faustin prijaznejše misliti o kr-
ščanstvu ter je spoznal, da je imel doslej napačno

mnenje o častilcih križa in njihovih lastnostih.

Po štiridnevni vožnji so končno zagledali Sardi-
nijo; temno in grozeče so vstajale gole pečine, ti zi-
dovi velike ječe, iz valovja. Na obrežju jih ni pričako-
val noben prijatelj, da bi jih pozdravil; med surovimi
pskovkami vojakov so se izkrcali jetniki ter bili izroče-
ni upravitelju rudnikov.

Solnce je ravno zahajalo, ko so odpeljali obso-
jence v globočino. Zadnjikrat so videli zlato solnce, ki
je za-nje zatonilo v večno noč.

Tretje poglavje.

Nevesta in ženin.

Kdor obišče dandanes iz ukajeljnosti ali iz ra-
dovednosti kak rudokop, ta lahko občuduje umetne
stavbe, ki so jih postavile globoko doli v osrčju zem-
lje pridne roke rudarjev ter opazuje rudarje, kako kop-
ljejo pri pololanju lučic žlahtno kovino in blestečo
rudnino. Trd kruh jedo ti ljudje in vsak čas je njiho-
vo življenje v nevarnosti. Toda rudniki imajo nekaj
tako vabljivega in omamljivega na sebi, da le težko
zapustijo rudarji svoje delo v rudokopih. — Drugače
pa je bilo v starem veku! „Ad metalla damnatus“, ob-
sojen na delo v rudnike, to je bila najhujša usoda,
hujša kot najslabejše suženjstvo. Kogar so enkrat vkle-
njenega v verige odpeljali v globočino, ta ni videl več
belega dneva. Pazniki so neusmiljeno ravnali z njimi
ter jih silili k težkemu delu. Lačni in raztrgani so
moral ležati na trdi zemlji. Trpeli so neprenehoma,
dokler jih ni rešila smrt. Le malokdo je doživel v teh
mukah po 3 leta, največ jih je umrlo že v prvih mese-
cih. Radi tega se je cerkev v prvih stoletjih tako za-
vzemala za svoje vernike v rudnikih. Zato se najdejo
v starih cerkvenih knjigah posebne molitve za tiste,
ki so bili obsojeni v rudnike.

Hipolit se je ponudil upravitelju, ki je nadzoro-
val delo v rovi, za radovoljno pomoč Poncijanu in
njegovim tovarišem pri delu; izgovoril si je pa dovo-
ljenje, da sme vsako nedeljo zapustiti za nekaj časa
rudnike. Ko so mu to dovolili, so ga peljali pod zem-
ljo v rove z drugimi vjetniki vred. Vsled svoje nena-
vadne krepkosti in potrpežljivosti je večino dela, ki
bi ga bila morala oba skupaj storiti, opravil sam. To-
da namesto da bi bil paznik, kateremu sta bila podre-
jena, Hipolita vesel, ga je začel sovražiti, ker ni smel
ž njim tako ravnati kakor z drugimi in ker ga je sma-
tral kot nekaj nepotrebnega pri svojih delavcih. Tako
se je začelo za Hipolita neznosno trpljenje.

Paznik je imel samo eno oko ter je bil pooseb-
ljen hudi duh, čegar veselje je bilo mučenje svojih
podložnikov. Če se je ta enooki, debeli mož, z razmr-
šenimi lasmi in brado in rdečim nosom prikazal s svo-
jo železno palico v roki, pijan od vina, tedaj so ga
jetniki že od daleč spoznali po njegovem divjem glasu
in gorje tistemu, katerega bi bil osumil ta divjak, da
ni storil svoje dolžnosti. Strašno je preklinjal in ne-
usmiljeno udrihal po njegovem hrbtu s palico.

Kmalu je spoznal paznik, kateremu so vsled e-
nega očesa nadeli ime Ciklop, da je prišel Hipolit sa-
mo radi starega Poncijana v rove; tako mu je ta
starček dovedel tega nepovabljenega gosta. Poleg te-
ga je bil starček radi krščanstva obsojen na prisilno
delo v rudnike. Ciklop je pa že od mladih let sovra-
žil kristjane. Komaj je Hipolit prihodnjo nedeljo zapu-
stil za nekaj časa podzemsko votlino, se je enooki
strašno razjezil.

Približal se je k obema kaznjencema in začel:
„Gologlavi potepeneč! Zastonj vživata cesarjev kruh.
Vozičke nalagata samo do polovice s kamenjem. Vaju
bom že naučil, kako se dela!“

Pograbil je za svojo, z železom okovano paličo
in neusmiljeno udrihal po Poncijanu.

črtu, o katerem se je pa v vseh zapadno-evropskih
parlamentih javno razpravljalo in končno tudi v Rusi-
ji ni bil nobena tajnost. Ta načrt je Unger-Sternberg
izročil angleškemu (tedaj se je pomotoma pisalo av-
strijskemu) vojaškemu pooblaščenču. Na to je čakal
policijski vohun in nemudoma ovadil. Unger-Sternberg
se za svojo zaupljivost še danes pokori v ruski ječi.
Seveda se Rusiji njen špijski sestav časi slabo iz-
plača in se strupena ost mnogokrat obrne proti njej
sami. Tako je pred nekaj leti časopisje javno napad-
lo načelnika urada ruske konteršpijske, podpolkov-
nika Mjasojedova, imenitnega, življenja željnega čast-
nika, da svoje zaupno mesto zlorablja v to, da Nemči-
ji vse ruske vojaške stvari še sveže izdaja. Podpol-
kovnik se je nato stegel z glavnim urednikom „Veče-
rnih Vremja“ je bil odslovljen. V Galiciji in na pruski
meji vzdržuje Rusija zadnji čas na stotine vohunov in
ovaduhov, ki so mnogokrat pravi izvržki človeške dru-
žbe, denarja željni izsiljevalci, ki ruski generalni štab-
nemudoma ravno tako pogostokrat goljufajo z izmišljo-
tinami, kakor ga tudi dobro obveščajo o željenih stva-
reh.

Kako prenaša Srbija vojno stanje. Srbija, ki je
štela pred vojno 3 milijone prebivalcev in merila ok-
rog 51.000 kv. km, je lani v kratkih dneh mobilizirala
in postavila na bojno polje 402.000 mož močno arma-
do, spravila skupaj 150.000 glav vprežne živine za
pratež in v enem mesecu osvojila nad 21.000 kv. km
ozemlja. Človek se nehoti vpraša, kako je dežela te
brezprimerne napore in žrtve prenesla in v kakšnem
stanju se nahaja sedaj po vojni. Na to odgovarja bel-
grajski dopisnik „Tempsa“, H. de Montardy. Preho-
dil je srbsko kraljevino na vse strani in povsodi opa-
zil neko samoto, praznoto; toda polja so skrbno obde-
lana! Po njivah se vidi le žene, starčke in otroke, ker
so vsi za boj sposobni možje do 45. leta starosti pod

Še-le, ko se je prikazala na starčkovem hrbtu
kri in ko je Faustin, ogorčen nad krutostjo, zažugal,
da ga bo po Hipolitu naznanil pri upravitelju, se je
Ciklop med pretenjem in preklinjanjem odstranil.

Poncijan je še pred svojim pregnanstvom v ječi
izrazil duhovnikom in dijakonom željo, da bi rad od-
ložil škofovsko čast, da bi imela čreda Kristusova v
hudih časih preganjanja svojega pastirja. Le na ne-
odjenljivo prošnjo svojih duhovnikov ni storil tega. To-
da kaj naj stori sedaj za duše, kakor moli, trpi in u-
mrje? Naročil je Hipolitu, naj izposluje potrditev nje-
gove odpovedi po kakem cesarjevem notarju, ki je v
upraviteljevi službi.

Neko nedeljo pa je našel Hipolit poslanca iz Ri-
ma. Temu je oddal Hipolit potrdilo odpovedi, ki je bilo
podpisano 28. septembra; pravil mu je tudi o Fausti-
nu ter obenem prosil diakona Fabiana, naj obišče Flo-
rencijo in ji izroči pozdrave njenega ženina.

Na odpovedni listini je bilo papeževu naročilo,
da morajo kmalu izvoliti naslednika. Nato se je skli-
calo zborovanje, kjer so izvolili za Petrovega nasled-
nika Antera, dosedanjega naddiakona Poncijanove-
ga. To se je zgodilo 21. novembra.

Fabian je tem rajši izročil naročilo Florenciji,
ker mu je Hipolit povedal, da se Faustin vedno bolj
zanima za nauke krščanske vere. Predno pa spremi-
mo Fabiana k mladi gospej, moramo braveca seznaniti
z njenimi družinskimi razmerami in s tem, kar je do-
živela Florencija, odkar so ji odpeljali njenega ženi-
na.

Florenciji so prišli še-le za vladanja cesarjev do
visokih časti in do bogastva. Prebivali so že od nek-
daj na griču, kjer je sedaj cerkev „štirih venčanih“. Glava
družine je bil tačas Gaj Florencij, mož, ki je
vsled srečne spekulacije zelo pomnožil podedovano pre-
moženje. Svoje otroke je zelo ljubil, posebno svojo
najstarejšo hčer Florencijo, drugače pa je bil hladno-
krven, pameten Rimljan, ki je sodil stvari, kakor so
bile v resnici, za kaj višjega pa ni bil navdušen.

Florencij je bil po svoji zunanosti tip pravega
rimskega patricija. Nosil je obleko iz najboljšega sir-
skega blaga, ki je bila z dragocenimi tkaninami spo-
daj in zgoraj prevlečena; na goli glavi je imel še ne-
kaj gladko počesanih las, na njegovih rokah so se
svetili dragoceni prstani z žlahtnimi kamenčki. V nje-
govi palači je bilo veliko razkošje; celo nadzornik ce-
sarskih hlevov ni imel boljših konjev ko Florencij.

Ko je senator izvedel, da so Faustina, njegovega
bodočega zeta, vjeli, ga je na vsak način, že zaradi
hčere, hotel rešiti. Ker pa je bila obsodba že izvrše-
na, je smatral svojega bodočega zeta za mrtvega. Kot
praktičen mož je iskal Florencij svoji hčeri med mla-
dimi rimskimi plemenitaši drugega ženina. Ker je do-
voljevalo rimsko pravo obsežno pravico očetom gleda
sinov in hčera, so bili stariši glede mladega ženina
že čisto sporazumljeni, še predno so odpeljali Fausti-
na v pregnanstvo.

Florencija, ki je dobro poznala značaj svojega
očeta, je skušala žalost po izgubljenem ženinu pred
njim utolažiti. Ker je njena mati že pred mnogimi le-
ti umrla, jo je morala ona kot najstarejša hči nado-
mestovati. Tako se je navadila samostojnosti, kakor-
šne bi drugače ne pričakovali od 17letne deklice.

Senator je prošnjo svoje hčere, naj bi se udele-
žil slovesa, odklonil; rekel je, da mu jutranji zrak
škoduje. Ko se je proti poldnevu Florencija vrnila do-
mov z objokanimi očmi, jo je oče tolažil radi izgube
ženina in ji rekel, da ji je kot dober, skrben oče pre-
skrbel že drugega mladega moža, ki bi se čutil sreč-
nega, ko bi dobil Florencijo za ženo.

(Dalje prihodi.)

Iz celega sveta.

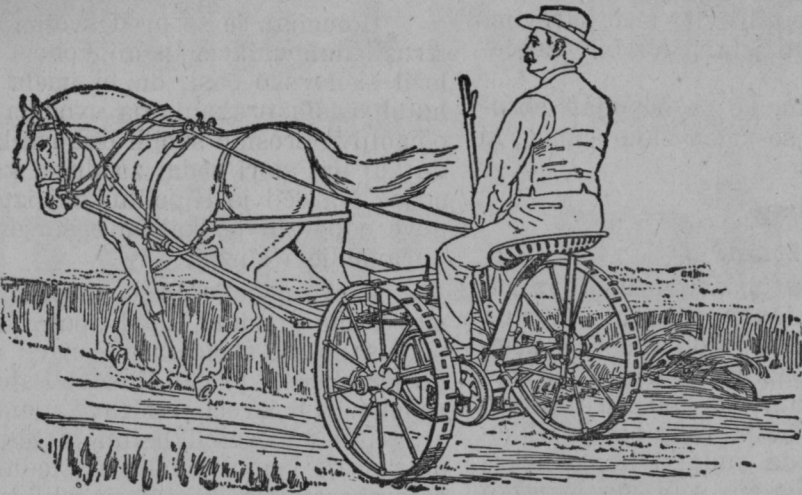
Ruska špijska (vohunštvo). Rusija izda ogrom-
ne svote za špijsko; samo v vojnem proračunu je v
ta namen na razpolago 30 milijonov. K temu je pa tre-
ba prišteti še ogromne svote, s katerimi razpolaga še
politična policija v obmejnih okrožjih. Pravijo, da no-
bena država v Evropi nima niti približno tako orga-
nizirane vohunske službe kakor Rusija. Kakor poroča
listu „Reichspost“ njen peterburški zaupnik, stoji v
neki dvorani generalnega štaba v Peterburgu modeli
vseh nemških in avstrijskih trdnjav; vsaka izpremem-
ba v teh trdnjavah se seveda tudi na modelih izvede.
Kot posebno dobro znan velja Kraljevec na Češkem.
V Peterburgu se tudi hvalijo, da na kolodvorih in v
skladiščih v Torunu, Vratislavi in v Lvovu ni nobe-
ne stvari, za katero bi ruski generalni štab ne vedel.
Vohunštvo je menda eden glavnih činiteljev v ruskih
vojnih načrtih. Denarja v to svrhu je vedno dovolj na
razpolago, kar je splošno znano. Podkupovanju so na
stečaj odprta vrata in neprestano vabijo slabotneže,
brez značajneže, ki se nahajajo v denarnih stiskah.
Skozi ta vrata ne gredo samo izgubljeni iz nižjih
slojev, marveč prav pogostokrat tudi ljudje iz najviš-
je družbe. Na molčečnost merodajnih činiteljev se vo-
hun ali ovajalec lahko vedno zanese. Kako previden
je treba biti v Rusiji, priča slučaj barona Ungern-
Sternberga, uradnika dunajskega c. kr. dopisniškeva
urada v Peterburgu. To je bilo tedaj, ko je na Duna-
ju prišel v slabo luč ruski polkovnik Marčenko, češ,
da je vohunil, in so v Peterburgu v opravičbo potre-
bovali nasprotnega slučaja. Za žrtev je bil izbran
baron Unger-Sternberg, kateremu je nek ruski „ko-
lega“ „zaupno“ izročil tajno predlogo o novinskem na-

vojnimi prapori. In kljub temu, kakor rečeno, so polja
v dobrem stanju. Kakor navadno, stoje hišice, obda-
ne z vrtovi in sadnim drevjem. Delo na polju je v
glavnem končano. Kako to, ko ni bilo in ni moških
doma? V srbskem narodu še vedno živi močan čut
skupnosti, vzajemnosti, ki izvira iz prejšnje družin-
ske oblike — zadruge, ki je sicer na svojem ožjem to-
rišču sedaj že razpadla in živi večinoma skupaj le po
ena družina, todazadružni običaj zato ni izumrl, mar-
več se prenesel le na širša tla kmečkih gospodarskih
zadrug. Te zadruge prepletajo vso Srbijo in v njih
veje najčistejši ter najpopolnejši zadrugi duh. Te za-
druge in ta duh so v prvi vrsti pripomogle, da dežela
ni postala žrtev strašne gospodarske krize, ki bi bila
sicer morala nastopiti kot posledica vojne. Srbija, ki
ima 80% kmečkega prebivalstva, se je mogla ubrani-
ti propada le s tem, da so se polja obdelala. Po pri-
zadevanju zadrugne zveze in krepki, vsestranski po-
moči vlade, so se iz Belgrada organizirale prostovolj-
ne leteče delavske zveze, h katerim so se pritegnili vsi
moški, ki niso pod orožjem, in ženske; te zveze so po
natančno sestavljenem načrtu hitele od njive do nji-
ve in pod vodstvom predelavcev brezplačno obdelale
vsa polja. Danes je 70% vsega rodovitnega polja lepo
obdelanega. Razlika je le v tem, da se je sadilo letos
mnogo več turšice kakor navadno, to pa zato, ker je
marsikje manjkalo drugega semenskega žita. Pomanj-
kanja žita se pa zato vendar ni bati, ker so nagroma-
dene v skladiščih še velike zaloge. Najbolj pereče je
govedorejsko vprašanje, ker je vzela vojna uprava za
vojne transporte nad 80.000 volov in je od teh 20.000
izgubljenih. Ta izguba pomenja za kmetijstvo hud u-
darec, ker je ne bo lahko nadomestiti, tem manj, ker
bi se kako drugo inozemsko pleme najbrž težko pri-
vadilo tamkajšnjemu podnebnju. Pomanjkanja mesa se
pa ni bati, ker je v deželi poldrug milijon prašičev.

Velekoristne

za vsakega posestnika senožeti neuprljive ko-

silne stroje vseh sistemov kakor: izvirne ameriške „DEERING“, ki so priznane najboljše, dalje: »Johnston«, Osborne »Cormick«, »Zmaj« itd. ter grablje in obračalnike za seno, čistilne in navadne mlatilnice, slamoreznice, vrtila, motorje, stiskalnice za seno in sadje in sploh vse druge poljedeljske stroje priporoča v največji izbiri ter po znano najnižjih cenah edina domača tvrdka te stroke na Kranjskem **FRANC STUPICA, Ljubljana**. Marije Terezije cesta št. 1. **Največja zaloga orodja in železnine** ter stavbenega materiala. — Krasno ilustrovani slovenski obsežni ceniki na željo vsakomur brezplačno na razpolago. 747

**Štefan Kaufman**

trgovina z železnino
v Radgoni

priporoča najboljše o-
celne, kose in srpe,
pravo štajersko železo
po najnižji ceni in so-
lidni postrežbi. 393

Maksimilijan Poberaj

mestni stavbeni mojster
Maribor, Tegetthoffpl. 3
se priporoča za vsa
stavbena dela nova
in stara, strešno krit-
je, betonska dela, iz-
delavo načrtov in
proračunov. Vse toč-
no in po nizkih cenah.

**Znano je, da
se kupuje**

pri staroznani domači zanesljivi veliki
trgovini ne samo po ceni, ampak tudi prav dobro:
Sukneno blago (štof) za moške in dečke,
Novomodno volno za ženske in dekleta,
Najnovovž perilno blago za obleke in bluze,
Platno belo in pisano za srajce in spodnje hlače
Blago za posteljo, za rjuhe brez šiva in matrace,
Srajce izgotovljene vseh vrst za moške in ženske,
Predpasnike veliki izbor za prati in s črnega atlasa,
Zmiraj novosti robcev iz svile in za prati,
kakor vseh vrst blaga za domačo uporabo, s čimer si
pri veliki izbiri in pri nizkih cenah tudi doma svoj na-
kup lahko dosežete po zelo ugodnih prednostih, zatorej
pošljem na zahtevanje

zastoni

vsakomur svojo bogato zbirko vzorcev na razpolago.

Karl Worsche, Maribor M.
Gospodska ulica št. 10.

Viljem Abt, razpošiljalnica perutnine

v Mariboru

kupuje po najboljših dnevnih cenah vsako možno
raznovrstne perutnine (kokoši, piščance, kapune,
race, gosi, purane) in jajc. Vešči nakupovalci ali
pošiljatelji perutnine se iščejo. 706

Za dragi denar

lahko kupite povsod vsako blago. — Če pa želite po ce-
ni in trpežno blago za moške in ženske obleke, gotove
obleke, fino perilo, predpasnike, nogavice, kravate itd. po-
tem se obrnite na „Prvo Spodnještajersko razpošiljalnico“

J. N. Šoštarč, Maribor, Gosposka ulica št. 5

Pazite na slovenski napis, da ne bodete te trgovine za-
menjali s kako drugo ki se piše Schosteritsch ali Schusteritsch. 680

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju Posojilnice v Slovenski
Bistrici bo dne

17. julija 1913 dopoldne ob 10. uri

pri spodaj označeni sodnji v izbi št. 3 dražba pose-
stva vl. št. 83, kat. obč. Slovenska Bistrica, ki sestoji
iz novo zidanega hišnega poslopja, iz kolarniške de-
lavnice, vrta in pašnika. Sodno določena cena te ne-
premičnine znaša 13.169 K. Najmanjši ponudek je do-
ločen na 6.604 K 32 vin., pod tem zneskom se ne pro-
daja. Vadij znaša 1316 K 90 vin. Dražbene pogoje in
listine, ki se tičejo nepremičnine, smejo tisti, ki žele
kupiti, pregledati pri spodaj označeni sodnji v sobi
št. 4 med opravnimi urami. 822

Slov. Bistrica, dne 6. junija 1913.

C. kr. okrajna sodnja, oddelek II.
RAKOVEC.

Edina štajerska narodna steklarska

Na debelo!

trgovina

Na drobno!

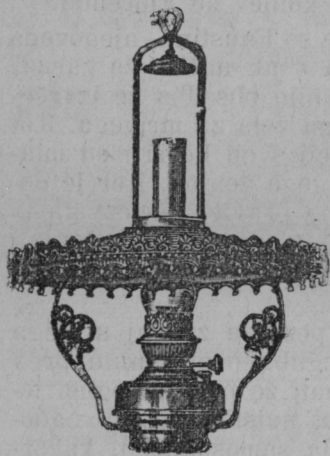
Franc Strupi, Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste
posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.



Trgovina s Na drobno! Trgovina s
špecerijskim blagom Na debelo! moko in dež. pridelki

Ivan Ravnkar
Celje, Graška cesta 21.

Po prepričanju mora vsak pripoznati, da imam **zanesljiva**
kaljiva semena n. pr. jamčeno domačo in nemško deteljo,
peso rumeno in rdečo, travo, sploh vsa poljska semena,
kakor tudi vrtna in evetljena od tvrdke **Mauthner**. 65

Glavna zaloga Solidna Glavna zaloga
vrvarskega blaga postrežba. suhih in oljnatih barv

Spodnještajerska ljudska posejilnica v Mariboru

registrov. zadruga
z neomejeno zavezo

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navade po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4 1/2%. Obresti se
pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. polož. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5 1/2%, na vknjižbo in
poročstvo po 5 1/2% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri
drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje
za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izven praznikov. V
uradnih urah se sprejema in izplačuje denar. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.
Pojasnila se dajejo in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Stolna ulica šte. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrov. zadruga
z neomejeno zavezo

v lastni hiši

obrestuje hranilne
vloge po

5%

(Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta šte. 9

prvo nadstropje

od dne vloge do dne vzdiga

počenši s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje posojilnica sama.